

ننی افغانستان در حوزه های کابل، بلخ، ننگرهار، هرات، کندز و کندهار نشر و توزیع می شود

کتابخانه

وحدت و استقلال دو خواست حیاتی

هرگاهی که سالگرد استرداد استقلال کشور فرا می‌رسد دو مفهوم همزاد و باهم مرتبط پیش چشمان و خرد ما مجسم شده و قد می‌افرازد؛ یکی وحدت و دیگری استقلال.

در کشورهایی که جنگ‌ها و تجاوزات خارجی را تجربه کرده و استیلا و استعمار را گذرانیده‌اند، رابطه علت-معلولی مفاهیم وحدت و استقلال بیش از همه چیز معنا یافته، ملموس و قابل درک گردیده است. تاریخ افغانستان خود چندین بار شاهد این امر است که وحدت و یکپارچگی مردمان ساکن این سرزمین سبب شده است که تجاوزات خارجی بر افغانستان به ناکامی بیانجامد و درنهایت شکست بخورد. جنگ‌های افغان و انگلیس که درنهایت استقلال افغانستان را در پی داشت و نیز شکست و فروپاشی شوروی در افغانستان مؤید این امر است که مردمان و همه اقوام ساکن در افغانستان زمانی در برابر این قدرت‌ها و تجاوزات شان پیروز شدند که ابتدا به وحدت و یکپارچگی رسیدند.

معجزه وحدت مردم تنها راز پیروزی مردم افغانستان در مواجهه و مبارزه با جهانگشایان و قدرت‌های متجاوز نیست، بلکه تاریخ سایر ملل و دول جهان نیز بیانگر آن است که وحدت در سطح کلان ملی می‌تواند یک کشور و یک ملت را از بحران‌ها، جنگ‌ها و ناپسامانی‌ها عبور دهد و صفحه جدیدی برایشان بگشاید.

اما آنچه در افغانستان نبودش سبب از دست رفتن دست‌آوردها و ارزش‌های گران آزادی و استقلال شده است فهم، هنر و مهارت نگهداری از استقلال و آزادی است. نگهداری از استقلال مستلزم دو امر مهم است، اول این‌که فهم ما از استقلال نظر به زمان چه باید باشد، دوم اینکه استقلال جنبه‌ها و مؤلفه‌های متعددی دارد که شکست دادن دشمن متجاوز در میدان جنگ و بیرون راندن آن از خاک وطن فقط یک بخش و مرحله نخست آن است.

ما جنبه‌ها و مؤلفه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی استقلال را آن‌گونه که لازم بود درک نکردیم، ما دنیای روبه‌تغییر و انکشاف را باهمه‌ای پیشرفت‌ها، بن‌بست‌ها و تغییرات آن درست درک نکردیم و آن را در رابطه به خود استقلال خود به سنجش نگرفتیم، ما مفهوم و تعریف کلاسیک استقلال را بازبینی نکردیم و تعریف جدیدی به آن قائل نشدیم و حال و آینده خود را در آئینه آن ندیدیم. بنا همه این نفهمی‌ها و کج‌فهمی‌ها ما را در حراست از آزادی و استقلال کشور منفعّل، ناتوان و گمراه نمود.

صدسالگی استرداد استقلال کشور ما را به یک قرن قبل فرامی‌خواند، زمانی که مردمان وطن ما با اتحاد و یکدلی در برابر تجاوزات انگلیس ایستادند و کشور خود را مستقل ساختند، اما اکنون ما یک قرن از آن آزادی و استقلال فاصله داریم. صدسال حیات یک کشور گاهی با استقلال نسبی و بیشتر هم کاملاً بدون استقلال و همراه باجنگ و بحران نشانه این است که ما به امر مهم بعد از گرفتن استقلال نپرداختیم و فکر کردیم که با شکست دشمن در عرصه نظامی همه‌چیز پایان می‌یابد، اما بی‌خبر از آن‌که دشمن از دریچه و منفذهای دیگری ماهرانه وارد می‌شود و بنیاد استقلال ما را سست می‌کند. ما در حالی از صدسالگی استقلال خود تجلیل می‌کنیم که بیش از هرزمان دیگری استقلال ما زیر سؤال رفته، سرنوشت سیاسی ما در ابهام قرارگرفته، تمامیت ارضی و حاکمیت ملی ما در معرض خطر تجزیه و جنگ‌های داخلی قرار داشته و با یک جنگ پیچیده و خونین دست‌به‌گریبان می‌باشیم.

وضعیت شکل‌گرفته تا ایندم مبین این مسئله است که ما دچار انقطاب‌های متعدد و چنددسته‌گی شده‌ایم، وحدت ملی ما ضعیف گردیده و درکل در وضعیتی قرارگرفته‌ایم که نمی‌توانیم خود ما را برای وطن و مردم خود تصمیم بگیریم.

درس‌های صدسال قبل تاریخ به ما می‌آموزد که باید از تاریخ آموخت و راز پیروزی را دانست. راز پیروزی همانا وحدت و یکپارچگی همه اقوام و تبار کشور ماست. اگر ما از استقلال خویش هرلحظه و هر نفس با وحدت و خرد لازم حفاظت می‌کردیم حالا با حسرت و حرمان از استقلال صدسال پیش خود در عین عدم استقلال تجلیل نمی‌کردیم.

تجلیل میدیوتیک افغانستان از صدمین سالگرد استقلال در هفت ولایت

ادامه از ص ۱

محفل، استقلال کشور در یک‌صد سال گذشته با فراز و فرودهای همراه بوده اما باید این مناسبت به‌عنوان یکی از مهمترین رویدادهای تاریخی کشور نکو داشته شود و از آن به‌عنوان جرعه‌ی برای زنده‌نگهداشتن حس آزادی‌خواهی و استقلال‌اندیشی، استفاده شود.

سخنرانی بخشی از برنامه تجلیل از استرداد استقلال کشور بود که از سوی مرکزی میدیوتیک افغانستان برگزار شده بود. بخش دیگر این برنامه فعالیت نمادینی برای ایجاد همدلی و همگرایی بود که گردانندگان آن را "باروری درخت همدلی" عنوان داده بودند. درختی که با افکار و آرزوهای اشتراک‌کنندگان این برنامه بارور شد و هرکسی یک آرزویی در صدمین روز استقلال کشور بر شاخه‌های بی‌بال و برگ یک درخت نمادین آویختند. قیام لطیفی گرداننده این بخش برنامه در رابطه به اهمیت و نیاز تجلیل از سالگرد استرداد استقلال کشور گفت که این وظیفه شهروندان کشور است که این مناسبت بزرگ تاریخی را بزرگداشت کنند و همچنان یاد و خاطره بزرگ‌مردانی را که با خون و جان درخت آزادی و استقلال کشور را آبیاری کردند، زنده نگهدارند.

به باور اشتراک‌کنندگان این برنامه، هرچند که بنا به دلایل و عوامل مختلف و با مشاهده وضعیت و شرایط کنونی کشور، دیده می‌شود که مردم و حکومت‌ها در حفظ استقلال کشور به معنای واقعی کلمه تا حدودی ناکام بوده‌اند اما این مناسبت و حس آزادی‌خواهی و استقلال همچنان باید زنده نگه‌داشته شود و انرژی و توانایی شهروندان به‌خصوص جوانان کشور، برای دستیابی به لازمه‌های استقلال واقعی صرف شود.

همایش تجلیل از سالگرد استرداد استقلال کشور از سوی مرکز میدیوتیک تنها محدود به کابل نبود و به گفته عبدالله رسولی هماهنگ‌کننده مرکز میدیوتیک افغانستان برنامه‌های مشابه و متنوع دیگر در شش ولایت دیگر از جمله بلخ، کندهار، هرات، خوست، ننگرهار و کندز نیز از سوی این مرکز برگزار شده بود.

به گفته آقای رسولی، تجلیل از استرداد استقلال کشور، امسال از آن‌جهت دارای اهمیت بیشتری است که یک قرن از این رویداد گذشته و درواقع مردم افغانستان یک قرن در سایه‌ی آزادی و استقلال زندگی کرده‌اند. لذا به گفته او در کنار دیگر برنامه‌ها و محافل در سراسر کشور، مرکز میدیوتیک نیز از این رویداد بزرگ ملی با برگزاری برنامه‌ها در ولایت مختلف کشور، این رویداد را گرامی می‌دارد. آقای رسولی در رابطه به برخورد عده‌ی از افراد با رخداد تاریخی سالگرد استرداد استقلال کشور گفت که از زمان اعلام استقلال افغانستان توسط امان‌الله خان از سلطه انگلیس، جغرافیای به نام افغانستان با همان وسعت به همین نام باقی‌مانده و کشوری ادعای سلطه بر این خاک را نداشته و ندارد. هرچند که به گفته آقای رسولی در طول تاریخ پس از استقلال در یک‌صد سال گذشته، حاکمان افغانستان نتوانسته‌اند در ابعاد مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی آرمان‌ها و اهداف امان‌الله خان را تعقیب و عملی کنند.

هماهنگ‌کننده میدیوتیک افغانستان تأکید کرد که باوجود برخی از مشکلات، نفس رویداد تاریخی استرداد استقلال کشور و استقلالیت افغانستان از سلطه کشور دیگر را که کسی نمی‌تواند نادیده بگیرد و این رویداد باید باشکوه تمام گرامی داشته شود. به گفته او از این مناسبت باید برای ایجاد وحدت، همدلی، همگرایی استفاده شود. گفتنی است که مردم و حکومت افغانستان، برنامه‌ها و مراسم‌های گسترده و متنوعی را در کابل و ۳۴ ولایت کشور روی دست دارند و بنا است تا از این مناسبت به گونه جدی‌تر و باشکوه‌تر تجلیل شود.

سازمان ملل خواستار بررسی جدی حمله بر مراسم عروسی در کابل شد

این نیز چندین حمله را نیز ثبت کرده که عمداً علیه این مردم انجام شده است.

نماینده سرمنشی سازمان ملل متحد در افغانستان گفته: "چنین حملات خصمانه نشان می‌دهد که اقدامات محافظتی کنونی باید تقویت گردد و کسانی که چنین حمله‌های را ترتیب و سازماندهی می‌کنند باید محاکمه گردند و پاسخگو باشند."

سازمان ملل متحد بیان داشته که در همبستگی با مردم افغانستان ایستاده است و متعهد به یک روند صلح با رهبری افغان‌ها است که جنگ را خاتمه خواهند داد.

متحد در افغانستان در این اعلامیه گفته است: "حمله که عمداً غیرنظامیان را هدف قرار می‌دهد یک جنایت بوده و عمیقاً نگران‌کننده است، زیرا این فقط یک عملکرد بزدلانه از سوی دشمن محسوب می‌گردد." آقای یاماموتو افزوده، چنین حملات عمدی بر غیرنظامیان که به هدف گسترش ترس و وحشت در بین مردم رنج‌دیده انجام می‌شود را محکوم می‌کند. به گفته او، این حمله در قسمت غربی شهر کابل منطقه‌ای که بیشتر در آن اقلیت مسلمان شیعه افغانستان سکونت دارند، انجام شده و یوناما پیش از

سازمان ملل متحد حمله بر مراسم عروسی در غرب شهر کابل را یک حمله عمدی و جنایت علیه بشریت خواند. دفتر نمایندگی سازمان ملل متحد در افغانستان بعد از ظهر امروز یک‌شنبه (۲۷ اسد) با نشر اعلامیه‌ای گفته که حمله دیشب بر یک مراسم عروسی که در آن افراد ملکی به شمول زنان و کودکان کشته و زخمی شده‌اند، عمدی بوده و شدیداً نگران‌کننده است. در اعلامیه آمده که تیم حقوق بشر یوناما در حال بررسی این حادثه و تلاش برای اثبات حقایق است. تدامیچی یاماموتو نماینده خاص سرمنشی سازمان ملل

د خپلواکۍ، ازادۍ او حاکمیت ګډ پيوندونه

ليکوال:او د ټولنيزو چارو متفکر:دستګیر روشنیالی

خپلواکي د هغه د انديښنې په خپلواکي کې په واقعيت بدلېږي. په تر ټولو او توتاليتر ټولنو کې د انسان او د هغه د انديښنې د خپلواکي مخه د ايډيولوژي او مذهب په وسيلو نيول کېږي. د انسان خپلواکي په ټولنيز چاپيريال او له نورو انسانانو سره په اړيکو کې ځان ښيي.

انسان په ذاتي او فطري توګه خپلواکي غوښتونکی موجود دی. د خپلواکۍ احساس د انساني ودې او شخصيت کيدلو ضرورت دی. هر انسان غواړي خپلواک وي. خپلواکي د انسان د استعداد د ودې او روزولو له پاره يولازمي شرط دی. بې شاره تجربې ښيي، چې هغه ماشومان چې په کور کې د خپلواکۍ روحيې په اساس لوي شوي وي د خپلواک شخصيت په خاوندانو بدلېږي او په ټولنه کې هم د خپلواکو وګړو په شان عمل کوي. د خپلواکو وګړو ټولنه يوه خپلواکه ټولنه ده او د خپلواکو وګړو ملت يوخپلواک ملت دی. د خپلواکو وګړو په يوه ملت کې خپلواکي نه يوازې د ټولو په يوه ضروري غوښتنه، بلکې د هغوی په ټولنيز هويت هم بدلېږي.

د ټولنې خپلواکي د ټولنې په حاکميت کې پلي کېږي، چيرې چې د حاکميت ترڅنګ رهبري هم د ټولنې حق وي. د ملت واکمني يا ملي حاکميت هم د يوې ډلې په ځای، د يوه ګوند په ځای، د يوه پيشوا او د يوه مير او امير په ځای د ملت په حاکميت کې تحقق پيدا کوي.

د ټولنې ازادي هغه وخت تامين کېږي چې ټولنه ځان را ټول کړي. د يوې ګډې مسلي په هکله ګډ دريځ خپل کړي او ځان د پيشواګانو، اتلانو... له اغيزې بې غمه کړي.

خپلواکي يوازې د يوه هيواد د پولو ساتنه او د معلوم ځمکنۍ تماميت د درلودلو په معنی نه دی. خپلواکي ترهرڅه د مخه په خپل برخليک واکمني ده او خپلواکي هغه وخت مفهوم پيدا کوي چې ټولنه په خپل برخليک واکمنه شي.

خپلواکي او ازادي

د خپلواکي او ازادي په هکله نظريات يو شان نه دي پوهان، سياستوال، ليکولان... په دي هکله ويشلي دي. تراوسه ددې مفهومونو په هکله سم او ګډ پوهاوی نشته دی او يوشمير بې له ازادۍ د خپلواکي پلويان دي.

دواړه خپلواکي او ازادي د انسانانو نه وروکيدونکي حقونه دي. په عمل کې بې ازادۍ خپلواکي نشته او بې خپلواکي ازادی نشته دی او ددې دواړو موجوديت د يوې ټولنې د پرمختګ لامل کېږي. د خپلواکۍ د نشتوالۍ معني اسارت دی او د ازادۍ د نشتوالۍ معنی، د استبداد ادامه او وروسته پاتې والی دی.

خپلويکي ددې له پاره دی چي انسانان د نورو له تسلط وژغورل شي او ازاد ددي له پاره چي هر وگړي په خپل ژوند او په خپل برخليک واکمن شي او د حق او ازادي درناوی يي وشي او دا د هر ځانگړي وگړي حقونه دي چې له يوې خوا د بشري حقونو بنياد جوړوي او له بلې خوا خپلواکي او حاکميت ته هم نوی مفهوم ورکوي.

خپلواکي او حاکميت

لکه چې وويل شول، په يوه هيواد کې خپلواکي د خلکو په حاکميت کې په واقعيت بدلېږي او د خلکو حاکميت د دموکراسۍ په وجود کې تحقق پيدا کوي. په همدې اساس حاکميت او دموکراسي دوه نه جلا کيدونکي مفهومونه دي. انسانان په تيره بيا په سياسي برخه کي هيڅکله يو شان فکر نه کوي او هرڅوک او له دي جملي تاسی د خپلوسياسي غوښتنو د را پورته کولو او د سياسي فعاليتونو د کولو له پاره ازادي سياسي فضا ته ضرورت لري او ټولنه هم له همدې لارې خپل حاکميت عملي کوي

د واکمنو خپلواکي د ټولني خپلواکي نه ده، خو د ټولنې خپلواکي د واکمنو خپلواکي هم دی. په استبداد او ديکتاتوريو کې اصلاً د ټولنې او ملت خپلواکي مطرح نه دي او نه اهميت ورکول کېږي. هم پرون او هم نن يو شمير عربي هيوادونه د څو وگړو او څوکورنيو په اسارت بدلې شوي دي او يوازي همدا واکمن د هر څه کولو او هر څه درلودلو ازادي لري.

په ايران کې يوه ناروغ اخوند يو ملت يرغمل کړی. آيت‌الله خوشوقت وايي: ”در زمان غيبت ولی امر مسلمين، فقيه عادل و آشنا به اوضاع دنيا بايد در رأس حکومت قرار بگيرد و بقيه بايد تابع ايشان باشند.“

د شالې کوريا په تړلي او ايډيولوژيکي ټولنه کې خلک دکمونست ګوند په وسيله کنترول کېږي او ددې هيواد خلک په زنداني کولو، شکنجه کولو، بيکاريو او پراخې لوږې برسیره دروغ ويلو ته هم مجبور شوي دي. د پوښتنې په صورت کې دا يرغمل شوي خلک بايد ووايي: ” په دې هيواد کې ټول شيان سم دي، دلته ستونزې نشته دي، موږ د ځمکې په سر په جنت کې ژوند کوو او گران رهبر دې ژوندی وي.“ په ديکتاتوريو کې د خلکو اعتراضونه او غوښتنې ” د واکمنو خپلواکي“ ته خطرلبلل کېږي او دې ډول اعتراضونو ته د بېگانگانو دلاس وهنو نوم ورکول کېږي.

د ټولنې خپلواکي

د ټولنې خپلواکي د انسان په خپلواکي او د انسان

همواره کړه او په ښکاره بېگانه پالنه پيل شوه. دا هم د فکري خپلواکۍ د نشتوالي پايلې دي چې بېگانه ګان له مونږ څخه زموږ په ضد په پيوسته توګه د بي فکر و جنگياليو لښکرې جوړوي. همدې دوه فکرونو ”پرولتري انترناسيوناليزم او اسلامي انترناسيوناليزم“ ملت، ملت جوړونه، وطنپالنه ملي حاکميت ...بې ارزښتمن کړل او افغانستان څومره چې د فکري خپلواکۍ نشتوالي خپلې، د سياسي او اقتصادي خپلواکۍ ملي خپلواک تفکر په نشتوالي کې، د شمال له لوري د مارکسيستي ايډيولوژي او د جنوب له لوری د مذهبي بنسټ پالنې په وړاندې څرګنده بي وسي او کمزوري وښودله او ددې فکرونو په وړاندې يې د مقاومت په ځای د تسليمي لاره غوره کړه او بې له دې چې پوه شي دا فکرونو څه غواړي، تر شا يي کوم سياسي او اقتصادي... هدفونه پراته دي او د عملي کولو پايلې به يې څه وي د خپلو سياسي عملونو دلارښود په توګه ومنل.

دې دوه فکرونو که له يوې خوا پوهه لرونکي او سياست کونکي په ژوره توګه وويشل او هغوی يې د دوښمنانو په څير د يو بل په وړاندي ودرول، پلي کولو يې بې ساري لويې او تاريخي غميزې را منځ ته کړې او يوه اوږده جګړه يې رامنځته کړه او له بلې خوا يې د بل هرلامل په پرتله په عملي توګه د افغانستان خپلواکي له گواښ سره مخامخ کړه او د بهرنيو ځواکونو د لاسوهنو، بريدونو او يرغلونو لاره يې هم عملاً ځمکني تماميت يې څوخله سودا او معامله وکړه.

په يوه ټولنه کې د فکري خپلواکي نشتوالی له يوې خوا ټولنه د ايډيولوژيک فکري ښوونځيو په وړاندي بي وسه کوي او له بلې خوا په ټولنه کې پراخه ذهني خلا هم منځ ته راوړي او دا خلا ډير ځله د بېگانه او افراطي فکرونو په وسيله ډکېږي. د افغانستان د څلورو وروستيو لسيزو تجربه همدا حقيقت را ښيي.

افغانستان او په تيره بيا ددې ټولنې پوهه لرونکي د علمي خواري، د فکري او يا هم د يوه ملي خپلواک تفکر په نشتوالي کې، د شمال له لوري د مارکسيستي ايډيولوژي او د جنوب له لوری د مذهبي بنسټ پالنې په وړاندې څرګنده بي وسي او کمزوري وښودله او ددې فکرونو په وړاندې يې د مقاومت په ځای د تسليمي لاره غوره کړه او بې له دې چې پوه شي دا فکرونو څه غواړي، تر شا يي کوم سياسي او اقتصادي... هدفونه پراته دي او د عملي کولو پايلې به يې څه وي د خپلو سياسي عملونو دلارښود په توګه ومنل.

دې دوه فکرونو که له يوې خوا پوهه لرونکي او سياست کونکي په ژوره توګه وويشل او هغوی يې د دوښمنانو په څير د يو بل په وړاندي ودرول، پلي کولو يې بې ساري لويې او تاريخي غميزې را منځ ته کړې او يوه اوږده جګړه يې رامنځته کړه او له بلې خوا يې د بل هرلامل په پرتله په عملي توګه د افغانستان خپلواکي له گواښ سره مخامخ کړه او د بهرنيو ځواکونو د لاسوهنو، بريدونو او يرغلونو لاره يې هم عملاً

ازاده ټولنه هغه ده چې هر وگړی يې ازاد وي، خپلواکه ټولنه هغه ده، چې هر وگړی يې خپلواک وي.

خپلواکي يو مطلق، ولاړ او بي حرکت حالت نه دی، خپلواکي د انسان د فردي او ټولنيز ژوند هميشنی ضرورت او د حرکت په حال کې يو جريان دی. خپلواکي له يو بل په جدايي او ګوښه توب کي خپل مفهوم له لاسه ورکوي.

نړۍ او نړيوالې اړيکې هغه نه دي چې په اتلسمه، نولسمه او شلمو پېړيو کې وې. خپلواکي له يو بل سره د اړيکو په څرنګوالي کې اهميت پيدا کوي. هيوادونه اوټولنې دې ته اړ دي چې له نورو سره هميشني اړيکې ولري او هيڅ هيواد اوهيڅ ټولنه له نورو جدا پاتې کيدای نشي. په نني نړۍ کې داسې ټولنه نه پيدا کېږي چې له نورو جدا او ګوښه ژوند وکړي او يا له نورو متاثره نشي. مهمه خبره داده چې په دې اړيکو کي د ملي حاکميت، برابري اصل او توازون مراعات او درناوی شي.

موږ د اوږدې مودې له پاره د خپلواکۍ او ازادۍ په هکله ناسم قضاوت کړی او اوس هم دې ناسم قضاوت ته ادامه ورکوو. له يوې خوا موږ په مصنوعي او ناورين راوړونکي توګه خپلواکي له ازادي او ازادي له خپلواکي جلا کوو او له بلې خوا د خپلواکۍ او ازادي په خپلو کې د داخلي اشغالگرانو په رول سترګې پټوو. نه يوازې د افغانستان تجربه، د ايران، شالي کوريا، سوريې، عراق... تجربې ښيي چې دا يوازې بهرنيان او بهرني ځواکونه نه دي چې د يوې ټولنې ازادي له منځه وړي، بلکې دا داخلي مستبدین هم دي چې د ټولنې د حاکميت په غلا کولو سره دواړه خپلواکي او ازادي تر پښو لاندي کوي.

همدا شان د افغانستان د تماميت او خپلواکي په هکله نه يوازي لوی ځواکونه، بلکې سيميز ځواکونه او په ځانگړي توګه د پاکستان عملي او بالفعل گواښ هم له ياده وباسو .

د خپلواکۍ اخيستل اسانه، ساتل يې مشکل دی هيوادونه او له دې جملې زموږ په سيمه کې هندوستان يوځل خپلواکي ترلاسه کړه، خپلواک پاتي دی او ددې ضرورت منځ ته نه راځي چي هنديان يو ځل بيا د خپلواکۍ له پاره د يوه بل گاندي د راتگ انتظار وباسي او يا هم د خپلواکي لپاره لښکرې جوړې کړي او وسله واخلي، خو په افغانستان کې حالت په بشپړه توګه بل ډول دی او دلته بايد څو ځله د خپلواکۍ له پاره جګړه وشي او دلته د يو زبرځواک د پښو پل ړنګ شوی نه وي د بل زبرځواک ټانکونو او طيارو د افغانستان ځمکه او اسان دواړه نيولی وي.

په نړۍ کې د استعماري ځواکونو په را پيدا کيدو سره د هيوادونو خپلواکي او استقلال هم اهميت وموند او له دويمې نړيوالې جنگړې وروسته ډيرهيوادونه له استعمار خپلواک شول.

په يو شمير هيوادونو کې د خپلواکۍ اخستل له ازادۍ سره په يو ځاي کولو سره ټولنه او ملت خپلواک وو او په يو بل شمير هيوادونو کې بيا د خپلواکۍ اخستل د ملي خپلواکۍ او د ټولنې د خپلواکۍ په ځای په عمل کې دولت او د واکمنو په خپلواکۍ بدله شوه.

فکري خپلواکي

خپلواکي يو پراخ مفهوم دی اقتصادي خپلواکي، سياسي خپلواکي، حقوقي خپلواکي، قضايي خپلواکي، فرهنگي خپلواکي او فکري خپلواکي. موږ د خپلواکۍ په سياسي او اقتصادي لوړو دومره ټينګار کړی چې د خپلواکۍ نور لوري او په تيره بيا فکري خپلواکي مو په بشپړه توګه له ياده ايستلې ده.

در قضيه صلح افغانستان، امريکا به دنبال حل مشکل خود است

غ.برينمهر

شهروندان، آزادی بیان و حقوق برای زنان بحث و تصمیم گرفته می‌شود بیرون بکشد و افغان‌ها را در این آزمون سخت تنها گذارد، هانگونه که مدت ۱۸ سال برای نهادهینکردن ارزش‌های یاد شده افغانستان را مدد رسانیده‌اند. این برای همه قابل درک است که مذاکرات بین‌الافغانی مستلزم حمایت قوی و گسترده سیاسی جامعه جهانی بخصوص ایالات متحده امریکا از مردم افغانستان است.

۳. اطمینان دوطرف (امریکا وطالبان) برساوکار و مواضع خودشان از یک سو و موضع دولت افغانستان از سوی دیگر، روحیه و افکار مردم را مغشوش ساخته و اعتادشان بر پروسه صلح را بربنیاد منافع افغانستان و صلح واقعی و پایدار ضعیف می‌سازد. مردم بایک گوش یک صدا، باگوش دیگر صدای دیگر و با چشانشان چیزهای دیگری را می‌بینند و می‌شنوند، که این‌گونه وضعیت جز سردرگمی، اغفال و پنهانکاری در خصوص سرنوشتشان چیز دیگری را تداعی نمی‌کند.

وحدت سیاسيون نیاز مبرم ما

در حیات سیاسی و اجتماعی هرکشور و ملتی حالات و وضعیت‌های پیش می‌آید که ایجاب می‌کند، سیاسيون، رهبران جامعه، نیروهای مدنی، سیاسی و اقتصادی اختلافات و تضادهای معمول وغیر معمول خورد و بزرگ خویش را کنار گذاشته و دریک مقطع تاریخی به نیروی یکپارچه، نیرومند و مصمم مبدل شده و صدای واحد بلند نمایند. بدون شک آن لحظه تاریخی هم‌اکنون برای افغانستان پیش آمده است، لحظه‌ای که قوم، نژاد، زبان و تبار را نمی‌شناسد، لحظه‌ای که همه را یکسان به میدان ایستادگی و مبارزه فرا می‌خواند تا از زبونیت تاریخی و شکست ابدی وارهاند.

نیاز به توضیح می‌دانم که وقتی در این بحث دولت می‌گوئیم دولت افغانستان باید در میزمذاکره با طالبان بنشیند معنی آن دفاع بی قید وشرط از دولت و چشم‌پوشی از ضعف‌ها و کاستی‌های خورد وبزرگ آن نیست، بلکه بیان این حقیقت است که هیچ مرجع قانونی و رسمی دیگر برای مذاکره با طالبان وجود ندارد. طالبان بیش از یکنیم دهه با دولت و نیروهای امنیتی دولت جنگیده‌اند و مفهوم مصالحه وقتی مصداق پیدا می‌کند که دو مخالف باهمدیگر حرف بزنند، صلح کنند و تصمیم بگیرند.

طالبان عمدتا از قاعده صلح و مصالحه عدول نموده و طفره می‌روند، که از این روزن چشم انداز موفقیت مذاکرات بین‌الافغانی محتمل به نظر نمی‌رسد، بلکه آنچه این امر را ممکن می‌سازد وحدت نیروهای سیاسی و مدنی جامعه است که دولت نیز می‌تواند با این وحدت هم‌نوا باشد.

توسط گروه‌های افراطی مانند داعش گویا به دوش افغان‌ها سپرده شده و وظیفه خود افغان‌هاست.

هرگاه طالبان با همین روحیه عدم‌پذیرش دولت افغانستان منحیث طرف مذاکره خویش و توافق صلح امریکا و طالبان با همین مواردی که ذکرش رفت وارد مذاکرات بین‌الافغانی شوند به یقین که هیچ نتیجه مطلوبی انتظار نباید داشت، اما این سوی قضیه رئیس جمهور غنی با اطمینان خاص‌تری صحبت می‌کند و می‌گوید:"تشکیل یک دولت قوی بدون انتخابات ناممکن است، برای مذاکرات قید وشرط نداریم، اما صلح مشروط است. اولین شرط ما این است که قوای امنیتی ودفاعی ما قابل معامله نیستند. در روز آغاز مذاکرات با طالبان یک اعلامیه مشترک اعلام خواهد شد که در آن دولت افغانستان به عنوان دولت رسمی، مشروع و نماینده مردم افغانستان و نیروهای امنیتی کشور نیز به عنوان شریک اصلی و قانونی جامعه جهانی به رسمیت شناخته خواهندشد".

با توجه به تناقض و ابهام آشکار و نگران کننده میان مواضع طالبان و دولت افغانستان چند مسئله را قابل یادآوری می‌دانیم:

۱. بهتر می‌شد اگر امریکا بالای طالبان در مذاکراتشان فشار لازم وارد می‌کرد تا دولت افغانستان را به حیث یک طرف دولتی می‌پذیرفتند و فکر می‌شود که هنوز هم فرصت برای این کار به کلی از دست نرفته است.

۲. امریکا نباید پای مسئولیتش را از مذاکرات مهم بیناافغانی که در آن روی موضوعاتی چون نوع و نحوه نظام سیاسی افغانستان، حقوق بشر، آزادی‌های اساسی

قرارگرفته و یکدیگر را نفی می‌کنند، اما روی همرفته از هیچ منظر منطقی و منصفانه نمی‌نماید که راه طی شده دولت در مسیر انتخابات بر بنیاد نفی دولت افغانستان به مثابه دولت رسمی توسط طالبان، سکوت و بعضاً همنوایی امریکا با آن‌ها در خصوص اولویت انتخابات بعد از صلح به هیچ گرفته شود.

آنچه که در این میان روشن است ترس طالبان از یک انتخابات شفاف و روی کار آمدن یک حکومت منتخب می‌باشد که از مردم نمایندگی کند، چون در این حالت طالبان در برابر یک دولت مشروع قرار گرفته وعرصه امتیازخواهی برایشان تنگتر می‌گردد.

اما آنچه مایوس کننده است موضع‌گیری دولت امریکاست که در تبنای با طالبان در خصوص انتخابات افغانستان تنظیم می‌شود. این همسویی نگرانی‌ها و حدسیاتی را در جامعه به بار آورده مبنی براینکه امریکا فقط به دنبال موفقیت مذاکرات خویش با طالبان و منافع خودش بوده و به نفع افغانستان کمتر توجه دارد.

هرگاه چهار مورد و عنصر مهم مورد بحث طالبان با امریکا را در هشت دور مذاکرات در نظر بگیریم که عبارت از خروج عساکر، عدم صدور خطر از جانب افغانستان به امریکا، آتش‌بس و مذاکرات بین‌الافغانی می‌باشد همه این چهار موارد بر محور نیاز و منافع امریکا می‌چرخد و مسائل پیچیده و بزرگ مانند چگونگی آینده نظام سیاسی افغانستان، دوام حایت بین‌المللی بعد از توافق صلح وجگونگی آمادگی جامعه جهانی برای غلبه بر احتمالات مخالفت مسلحانه علیه دولت بعد از مصالحه

جزئیات اصلی و مفاد توافقنامه میان امریکا و طالبان رسماً انتشار نیافته، چون هنوز این توافقنامه که انتظار تاپه ومهر نهایی را می‌کشد به امضای طرفین نرسیده و دور هشتم مذاکرات میان امریکا و طالبان هم بگونه‌ای پایان رسید یا متوقف شد که مراسم امضاء مستلزم مشورت هئیت‌های مذاکره کننده با رهبرانشان گردید، اما در رسانه‌های افغانستان حدس وگمان‌های پیرامون پنج مورد توافق میان طرفین شایع شده است که اذهان مردم را مغشوش کرده است.

این موارد به تعویق انداختن انتخابات، خروج نیروهای خارجی طی دوسال، امضای قرارداد میان طرفین با حضور نمایندگان سازمان ملل و برخی کشورهای منطقه، برگزاری نشست در اسلو و بحث روی حکومت آینده و سرنوشت قانون اساسی کشور و رهاسازی هزاران زندانی طالب از قید دولت افغانستان را شامل می‌شود. صرف‌نظر از صحت و ثقم این شایعات، آنچه که مایه نگرانی اصلی است بحث به تعویق انداختن انتخابات ریاست جمهوری است، انتخاباتی که دولت، کمیسون انتخاباتی و کاندیدان ریاست جمهوری هزینه کرده و کارزار آن را به راه انداخته‌اند. ناگفته نماند که مبنای این نگرانی تنها شایعات رسانه‌ای و شبکه‌های اجتماعی نیست، بلکه مقامات امریکایی و از جمله آقای خلیل‌زاد بارها گفته‌اند که صلح برایشان اهمیت و ارجحیت دارد و انتخابات می‌تواند بعد از صلح درجه بندی شود. از سوی دیگر تشدید حملات طالبان بخصوص بر شهر کابل و اعلامیه این گروه مبنی بر هدف بودن کارزارهای انتخاباتی و کمپاین‌های کاندیدان برایشان، جریان سیال مبارزات انتخاباتی را از جوش و خروش انداخته و کم‌رونق ساخته است؛ به اندازه‌ای که صرف تیم دولت‌ساز توانسته چند مجلس انتخاباتی راه‌اندازی کند، اما دیگر کاندیدان در سطح محدود تحت فشار روانی احتمال حمله بر آن‌ها باهواداران خویش دید وادید هایی داشته‌اند.

آخرین موضع دولت افغانستان در این خصوص را می‌توان در اظهارات تازه رئیس جمهور غنی مشاهده کرد که گفته است: یک دولت که در آخرین روزهای عمرقانونی و مأموریت خویش قرار داشته باشد و دارای مشکلات و ضعف باشد نمی‌تواند تصمیم سختی مانند صلح و مصالحه را با طالبان اتخاذ نماید، بلکه این تصمیم بزرگ و سرنوشت ساز کار یک حکومت قوی و مشروعیست که از دل یک انتخابات برون آمده باشد، پس انتخابات اولویت مردم و دولت افغانستان است و صلح هم یک امر حتمی و بعد از انتخابات می‌باشد.

چنان به نظر می‌رسد که ساز دولت افغانستان با ارغنون دولت امریکا و خواست طالبان در تضاد بنیادین

کابل: د واده په مراسمو چاودنې۲۴۵کسانو ته مرګ ژوبله اړولې

ټپي کېدو ویر کوي.

ځينې نور خلک بيا د خپلۍ کورنۍ غړي لتوي او وايي چې مړی او ژوندی يې نه دی مالوم.

د محمد فرحق په نامه واده ته يوه بلل شوي مېلمه ويلي، د چاودنې په وخت کې دی د ښځو ځانگړي ځای کې و، نو ځکه ژوندی پاتې شوی:

"د سړيو ځای کې کابو هېڅ کس هم روغ نه دی پاتې. ټول سړي يا وژل شوي او يا ټپيان دي. ۲۰ دقيقې سالون له لوگي ډک وو. ټولو چينې وهلې. له چاودنې وروسته دوو ساعتونو پورې مرستندويانو قربانيان بهر ته لېږدول."

بريد 'ترهگريز عمل' بللی او زياته کړې يي ده: "دا تر ترهگريز بريد ډېر کرغېړن عمل دی. غير انساني کار دی."

وژل شويو کې ماشومان هم دي

بلخوا په بلخ کې سيمه ييز چارواکي وايي، په دولت اباد ولسوالۍ کې د ملکي خلکو پر يوه موټر چاودنه شوې چې د ماشومانو او ښځو په گډون يې ۱۱ تنه وژلي دي.

دغه پېښه د يکشنبه په ورځ سهار شپږ نيمې بجې پر يو سراچه ډوله موټر شوې چې د دولت اباد ولسوالۍ حياتانو کلي څخه د مزارشريف ښار په لوري يې تگ کاوه.

د دولت اباد ولسوال محمد يوسف پېښه تاييدوي او زياتوي چې له دوو ورځو راهيسې دا لاره د افغان ځواکونو او وسله والو طالبانو د جگړې په لومړۍ کرښه بدله شوې. دحياتانودکلي يومشرهم وايي،دسورلۍ پرموټرځای پرځای شوی ماین چاودلی، وژل شوي کسان ټول ملکيان دي.۱۰ د بلخ د چاودنې مسوليت تر اوسه چا نه دی منلی.

لس ورځې وړاندې هم کابل کې د پوليسو يوه مرکز ته څېرمه چاودنه وشوه چې لږ تر لږه ۱۸ کسان يې ووژل او تر ۱۵۰ ډېر نور يې ټپيان کړل.

دا ټولې پېښې داسې مهال رامنځ ته شوې چې په قطر کې د امريکا او طالبانو ترمنځ د راتلونکي پړاو خبرو لپاره هيله مندي ډېره شوې ده.

این نوشته پاسخی است به یک پرسش

استقلال، با مبارزات خردمندانۀ و پی گیر شهروندان یک کشور ایجاد می گردد

دکتر رسول رحیم = نویسنده و سیاست شناس

اکثر کشورهای که رسماً استقلال سیاسی شان را به دست آورده بودند، در عمل چیزی جز مستعمرات نوین نیستند. یعنی آن‌ها از همه امتیازاتی برخوردارند که از بیرون و مطابق به قوانین بین‌الدول ویژه دولت‌های دارای حاکمیت ملی است، اما در واقعیت امر نظام اقتصادی‌شان و در نتیجه مثنی سیاسی‌شان از خارج هدایت می‌شده است.

شیوه‌ها و اشکال استعمار نو متنوع و متکثرند. در اشکال بسیار شدید نیروهای نظامی کشور امپریالیستی شاید در نیمه مستعمره جاگزین شوند تا دولت آن کشور را کنترل کنند. غالباً سیاست استعمار نو از طریق وسایل اقتصادی و یا مالی اعمال می‌گردد.

در نتیجه در استعمار نو، سرمایه خارجی بیشتر برای استثمار به کار می‌رود تا برای انکشاف بخش‌های کمتر انکشاف یافته جهان.

هدف کشورهای کمتر انکشاف یافته جهان مانند افغانستان از مبارزه علیه استعمار نو به مفهوم رد سرمایه‌گذاری کشورهای پیشرفته در کشورهای فقیر نیست، زیرا این کشورها در پهلوی کمبودهای فراوان دیگر برای انکشاف پایدارشان به قلت سرمایه و تکنالوژی نیز گرفتارند. هدف آن است تا جلو آن اقداماتی را باید بگیرند که به فقیرتر شدن کشورهای کمتر انکشاف یافته می‌انجامد.

این پیچیدگی و زمان‌بر بودن تأمین استقلال سیاسی موجب آن می‌شود که من بدان همچون یک پروسه طولانی و چندین بعدی بنگرم. من در مقاله‌ای که همین امروز در مورد نقش محمود طرزی و جنرال محمدولی خان در تمهید تحصیل استقلال کشور و شناساندن آن به کشورهای جهان در فیس‌بوک انتشار داده‌ام، دیدگاه‌هایم را چنین فشرده ساخته‌ام:

«استقلال سیاسی تا آینده‌های قابل پیش‌بینی یکی از پیش‌شرط‌های جوامع بشری خواهد بود. استقلال به معنای گذشتن پیروزمند از یک‌به‌یک موانعی است که در راه انکشاف پایدار دولت‌های ملی قرار دارند. بنابراین استقلال نه داده می‌شود و نه گرفته می‌شود، بلکه با اتکا به مبارزات خردمندانۀ و پیگیر شهروندان یک کشور ایجاد می‌گردد. با این هم رسمیت یافتن استقلال سیاسی یک کشور نخستین گام انصراف ناپذیر به این هدف است. ۱۰۰ سال پیش از امروز در عرصه سیاست، فرهنگ و دیپلوماسی، سه شخصیت نامدار تاریخ افغانستان یعنی شاه امان‌الله خان، محمود طرزی و جنرال محمدولی خان در پیشاپیش یک جنبش عظیم مردمی، با قاطعانه‌ترین اعمال برای تحصیل استقلال سیاسی افغانستان کوشیدند. این درک شجاعانه از ضرورت تاریخی آزادی ملی سزاوار هر گونه تکریم است.»

بنابراین دیدگاه‌های این اقتدارها هنگامی اجرایی گردیده می‌توانند که در قبال یک جناح سوم دارای ظرفیت لازم برای تأمین منابع موردنیازشان باشند.

بنابراین، یک اقتدار دولتی در صورتی که بتواند منابع مورد ضرورت اش را از مردم خود تأمین نماید، می‌تواند در برابر بیگانگان مبین اراده مردم باشد.

استقلال اقتصادی به معنای آن است که مالکیت منابع داخلی در اختیار مردم داخل یک کشور بوده و وسائل تولید در خدمت بهره‌برداری از منابع طبیعی کشور است. مالکیت مردم درون کشور بروسائل تولید یک امر اساسی در تبارز اراده عام مردم توسط دولت یا اداره سیاسی است. هرگاه چنانکه در افغانستان مرسوم شده است، منابع طبیعی کشور توسط خارجیان و شمار معدود نجبگان مورد استثمار قرار گیرد، اقتدار سیاسی یا حکومت، مبین اراده همین جناح‌ها است. هرگاه هر دسته داخلی و یا خارجی این منابع را مورد بهره‌کشی قرار بدهند، لاجرم دولت نیز در خدمت آن‌ها قرار می‌گیرد.

از آنجائی که همه حکومت‌ها برای اعمال قدرتشان به منابع ضرورت دارند، این به سود آن‌ها تمام می‌شود تا منابع دوام‌دار و قابل‌اعتماد را جستجو کنند. هرگاه دولت‌ها خود منابع مورد ضرورتشان را تهیه نمایند، در آن صورت دولت‌ها به منافع خود ارجحیت قائل می‌شوند. هرگاه آن منابعی را که دولت بدان ضرورت دارد، شهروندان تهیه کنند، در آن صورت دولت‌ها مجبورند از منافع شهروندان حمایت کنند. هرگاه شرکت‌های بزرگ سرمایه‌داری منابع موردنیاز دولت‌ها را تأمین نمایند، دولت‌ها نیز به سود آن‌ها کار می‌کنند.

امروز مانند دولت‌های افغانستان، منابع موردنیاز بسیاری دولت‌ها از مدرک قروض و کمک‌های خارجی تأمین می‌شود. بنابراین معلوم است که دولت‌ها به تقاضاهای این منابع نیز گوش فرا می‌دهند. حتی مؤسسات غیردولتی (ان جی اوها) که یک بخش نیازمندی‌های دولت‌ها را تأمین می‌نمایند، می‌توانند قسماً بر تصامیم این دولت‌ها تأثیر بگذارند.

اگر به‌طور فشرده بگوییم، استقلال سیاسی عبارت است از اراده عام شهروندان یک کشور که توسط حکومتشان اظهار می‌شود. همین که حکومت‌ها از این وظایفشان دور شوند، مردم استقلال سیاسی‌شان را از دست می‌دهند. بنابراین، استقلال سیاسی بر مبنای استقلال اقتصادی به وجود می‌آید. استقلال اقتصادی عبارت است از کنترل ثروت یک ملت توسط اکثریت شهروندانش.

استقلال اقتصادی یک پیش‌شرط ضروری برای ایجاد یک ملت از نظر سیاسی مستقل است.

خود را مالک باشد و به زیر حکم و اداره حکومت غیر جنس و غیر دین خود نباشد. صاحب آزادی، حقوق حاکمیت، آزادی حقوق، دین و مذهب و آزادی لسان و قومیت، آزادی ادبیات و مدنیت باشد.»

باآنکه طبق این تعریف کشوری مستقل شمرده می‌شود که دارای حاکمیت ملی باشد، یعنی در پیشبرد امور داخلی و برقراری روابط بین‌المللی و خارجی‌اش بدون مداخله دیگران تصمیم گرفته بتواند. با این هم داشتن استقلال سیاسی به معنای آن بوده نمی‌تواند که کشور مدنظر نمی‌تواند تحت نفوذ قدرت دیگری قرار بگیرد.

دریک دولت ملی و مستقل مردم باید بتوانند سرنوشتشان را خودشان تعیین کنند. همین که مردم بتوانند خود در مورد سرنوشتشان تصمیم بگیرند به آن حاکمیت مردم اطلاق می‌شود. این حاکمیت مردم در استقلال سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی‌شان تجلی می‌یابد.

استقلال سیاسی هنگامی به کمالش می‌رسد که قدرت سیاسی توسط شهروندان یک دولت ملی اعمال شود. برای آنکه شهروندان یک کشور اعمال قدرت سیاسی نمایند باید دارای سرمایه سیاسی بزرگ‌تر از هر سازمان و نهاد دیگر و همچنان نفوذ خارجیان باشند. بنابراین، آن دولت ملی که شهروندانش دارای سرمایه سیاسی کمتر از یک جناح سوم است، از نگاه سیاسی نمی‌تواند مستقل باشد. سرمایه سیاسی عبارت از انباشت قدرت و منابع از طریق ایجاد روابط، اعتماد، حسن نظر و نفوذ در بین سیاستمداران و یا احزاب سیاسی و سائر سهامداران دنیای سیاست است. درواقع این سرمایه سیاسی مانند یک ارز قوی برای بسیج رأی‌دهندگان به‌منظور ایجاد اصلاحات در سیاست و یا رسیدن به سائر اهداف سیاسی مورداستفاده قرار می‌گیرد. سرمایه سیاسی مانند یک اعتبار بانکی است که می‌تواند به مصرف برسد، در بانکی به دوران افتد، به‌طور خراب به مصرف رسانده شود، سرمایه‌گذاری شود، از دست برود و یا ذخیره گردد.

این سرمایه سیاسی است که معرف استقلال سیاسی حقیقی بوده و نشان می‌دهد که کی نفوذ بیشتر در جریان تصمیم‌گیری‌های پارلمان می‌داشته باشد.

اعلام استقلال و ایجاد پارلمان صرف نمادهائی برای آرزومندی مردم برای داشتن قدرت و اقتدار در جهت اجرایی گردانیدن تصامیم شان است.

وقتی که ما در شرایط موجود و در همه حالات دیگر متوجه رابطه مالکیت ثروت در جامعه و اعمال قدرت سیاسی می‌شویم، می‌بینیم که هر که مالک منابع مادی و اقتصادی هست، اعمال قدرت سیاسی نیز می‌نماید. پارلمان‌ها و قانون‌های اساسی سمبول های اقتدارند.

آقای دکتر! یکی از چیزهایی که در شرایط نامساعد اجتماعی عاید حالش می‌شود از دست دادن تعریفهای رایج مفاهیم و ارزشهاست، مثلاً یکی از همین مفاهیم معنا و لوازم و شرایط استقلال است. به نظر شما استقلال در عرف سیاسی اجتماعی جهان امروز چه تعریفی دارد و نظرتان درباره نگرش موجود حکومتی در خصوص استقلال و تجلیل از آن چیست؟ آیا نگرش جاری در خصوص استقلال را شما متناسب با شرایط عینی و ذهنی موجود در کشور می‌دانید؟

صدر گرامی با تشکر مجدد از علاقه‌مندی آن عزیز به ادامه بحث در مورد استقلال سیاسی، مسائل زیادی در ذهنم خطوط نمود که باید به عرض می‌رساندم. ازاین‌رو پاسخ گفتن به شما وقت بیشتری را در برمی‌گیرد.

مهم‌ترین مسئله‌ای که ذهن مرا به خود جلب می‌نماید، همان تصور جافانده تاریخی در مورد حصول استقلال افغانستان در جنگ سوم افغان و انگلیس و برقراری روابط مستقلانه با کشورهای خارجی و کسب آگاهی در مورد حاکمیت ملی است. حتی برخی حامیان طالبان نیز در این روز عین منطق را مطرح می‌کنند که هرگاه شاه امان‌الله خان به خاطر بیرون راندن انگلیس‌ها و اقتدار سیاسی‌شان از افغانستان قهرمان خوانده می‌شود، چرا طالبان نیز قهرمان نباشند که خواهان بیرون رفتن کامل نیروهای آمریکایی و ناتو از افغانستان‌اند؟

من مجبور بودم پارادایم (چهارچوب تحلیلی) خودم را از موضوع استقلال اندکی مفصل‌تر توضیح بدهم. با این هم جایگاه شامخ محمود طرزی و سراج الاخبار را در آغاز قرن بیستم برای ترویج مفاهیم مدرنی چون وطن، استقلال، تجدد، تعلیم و تربیت و مفاهیم گسترده دیگری نباید فراموش کرد. به‌ویژه آنکه طرزی باوجود استفاده از لحن غلیظ التقاطی دینی- سیاسی، بار بار تأکید می‌نماید که این واژه‌ها علاوه از معانی‌شان در قاموس‌های قدیمی و افکار عامه در عصر تجدد حاوی مفاهیم خاصی می‌باشند.

آن عده روشنفکرانی که در اوایل قرن بیستم برای کسب استقلال افغانستان از بریتانیا پا به جلو گذاشته بودند، با آگاهی‌های سیاسی بالنسبه جدید و روشنی راه می‌پیمودند. چنانکه مرحوم محمود طرزی معلم وار از مسائل ساده‌ای در موعظه‌هایش در سراج الاخبار برای توضیح مفهوم استقلال شروع کرده و باده‌ها مثال از وجوه مختلفی بر آن روشنی می‌انداخت. او تقریباً نزدیک با تعریف رسمی و عام امروزمین از استقلال سیاسی شناخت داشت. چنانکه در یکی از موعظه‌هایش می‌گوید: «آزادی آن است که یک ملک و یک ملت، استقلال حکومتی

افغانستان دومین کشور خطرناک برای امدادگران در رده بندی جهانی

دوستانه نشر شده است که به تاریخ ۱۹ آگست تجلیل می‌شود. در این گزارش همچنان از تهدیدات علیه کارمندان سازمان های امدادی در افغانستان ابراز نگرانی شده است. آنگونه که در نتیجه انفجار یک بمب در دفتر همجوار این سازمان به تاریخ هشتم ماه می، سه کارمند سازمان امدادی کی‌پر در افغانستان به قتل رسیدند.

سازمان امدادی کبیر به روز چهارشنبه فهرستی از پانزده کشور خطرناک برای امداد گران را در شهر بن آلمان منتشر نمود.

در این فهرست سوریه در درجه اول قرار گرفته و افغانستان با جمعاً ۱۸۲ رویداد خطرناک و هفت قربانی از میان امدادگران، در درجه دوم خطرناک ترین کشورها برای امدادگران جا گرفته است. همچنان کانگو با ۷۳ رویداد و نه کشته در درجه سوم، یمن با ۵۴ رویداد و شش کشته در درجه چهارم قرار گرفته است.

در این فهرست پاکستان با ۱۱۵ رویداد و یک کشته در جایگاه پانزدهم قرار گرفته است.

براساس تحقیقات اخیر سازمان امدادی کی‌پر که به روز چهارشنبه منتشر گردید، از ماه جنوری سال روان تا اکنون ۵۷ کارمند سازمان های امدادی در سرتاسر جهان جان خود را از دست داده اند.

براساس گزارش این سازمان، در نیمه نخست سال ۲۰۱۹ سوریه برای سومین بار پیهم به عنوان خطرناک ترین کشور برای امدادگران بشری درجه بندی گردیده است. در این کشور در جریان شش ماه اخیر امسال هجده امدادگر بشری به قتل رسیده اند.

پس از سوریه، افغانستان در رده‌ی دوم قرار دارد. زیرا براساس یافته های این سازمان، در جریان نیمه نخست سال جاری میلادی هفت امدادگر بشری جان باخته است. براساس گزارش سازمان امدادی کی‌پر در این مدت پنج تن در جمهوری دموکراتیک کانگو، پنج تن در یمن، سه تن در نایجریا و شماری هم در کشورهای دیگر در گیر جنگ و بحران کشته شده اند.

این گزارش به مناسبت روز جهانی کمک های بشر

کندهار کې د ښځو له پاره د چرګانو فارمونه جوړېږي

—احمدلودين

ورکوو، مرغانجه ورته جوړوو، خوراکه ورکوو، ټانکی ورکوو، دروازې او کلکینان ورکوو او واکسینان ورکوو." د نوموړي په وینا، کوم چرګان چې دغو فارمونو ته توزیع کېږي، د ورځې به ۹۰ هګۍ اچوي. دی وايي، که چېرې په بازار کې یوه هګۍ په ۱۰ افغانۍ خرڅه کرل سي، نو د هر فارم څښتن به د ورځې ۹۰۰ افغانۍ او د میاشتي ۲۷،۰۰۰ زره افغانۍ د هګیو د خرڅولو له لارې تر لاسه کړي. په دې اړه ښځې څه وايي؟

بي بي خدیجې د کندهار ولایت د نهمې ناحیې د تیري اډې په سیمه کې د چرګانو د غوښو په دغو فارمونو کې سهم اخیستی دی. دا وایي چې د فارم پر جوړولو به یې تقریباً ۱۲۵۰۰۰ افغانۍ مصرف راشي. د خدیجې په وینا، تر اوسه یې پر فارم تقریباً ۹۰۰۰۰ افغانۍ مصرف کړي او د فارم له پاره یې ۸۰۰ متره مربع مځکه ځانګړې کړې ده. خدیجې ننني افغانستان ته وویل: "د فارم اعمار ۱۶،۲x۶،۴x۱۶ کې دی چې تقریباً ۹۱ متره مربع مځکه یې نیولې ده. د فارم ګاډران لا تر اوسه نه دي راکړل شوي، چې هغه راکړل شي، نو پاته مصارف به چې ۳۵۰۰۰ افغانۍ کېږي، وروسته وکړم." بي بي خدیجه د دغه فارمونو جوړښت او فعالیت د ښځو د اقتصاد په پیاوړي کولو کې مهم محرک بولي. دا وایي: "دغسې فارمونه د ښځو د اقتصادي پیاوړتیا، استخدام، د عوایدو په لاس ته راتلو، کورني تولیداتو زیاتېدو، د چرګانو صنعت په کورنۍ سطحه د پخوا په څېر مروج کېدو او د خپلو خاوندانو سره په کورنیو مصارفو کې د ونډې اخیستلو وسیله ده." دا وایي، دغه فارمونه د سپا انګېزه ایجادوي او همدا رنگه د سیمې شاوخوا ښځې تشویقوي تر څو لاس په کار سي او خپل ځان ته حلاله نفقه پیدا کړي. خدیجه زیاتوي چې د چرګانو د غوښو د دغو فارمونو د فعالیت سره به جوخت هغه ښځې چې د کور سرپرستان نه لري، د نورو له احتیاجه خلاصې سي او خپله سوداګري به شروع کړي. دې وویل: "دغه پانګونه کولای سي د تجارت په جریان کښي نوره پانګه په لاس راوړي او خپل کاروبار ته پرمختګ ورکړي. دا ټولو ګټو ته په کتلو سره زه د کرهني او مالدارۍ پر ریاست ږغ کوم، تر څو دا رنگه پروژې زیاتي کړي ځکه زموږ ولس اکثریت په کرهنه او مالداري بوخت دی." خدیجه پر مسؤلینو ږغ کوي چې د دغو فارمونو د امراضو د کنټرول په برخه کې همکاري وکړي، تر څو د فارمونو فعالیت نسبتاً متداوم او یقیني شي.

۱۴۲،۵۰۰ افغانۍ وي.

چارواکي وايي، د دغې پروژې له پلي کېدو سره د کندهار په کليوالي اقتصاد کې په کال کې ۷۱۲۵۰۰۰ افغانۍ خالص عواید اضافه کېږي او ۵۰ تنو مېرمنو ته په مستقیم ډول د کار زمینه برابرهږي.

انجنیر محمد الله نوري وايي، د لومړي ځل له پاره روزنه دوی ورکوي. نوري وویل: "زموږ سره ۶ تنې زنانه دي، موږ صرف سیمې ته ورسره څو، کورونو ته دغه زنانه ورننوزي، عملي یې زنانه وو ته ورښيي. دغو ۶ زنانه وو ته به بیا له کابله بله زنانه راځي او روزنه ورکوي."

د انجنیر نوري په وینا، کله چې فارم جوړ شي، تر یوه کاله پورې دوی رهنمایي ورته کوي. دی وايي، په بازار کې چرګان خرڅول، پیسې بیرته په اکاونټ کې راټولول او د کال په آخر کې د اکاونټ ټولې پیسې بیرته ښځو ته ورکول دوی تنظیموي. دغه فارمونه به تر یوه کال وروسته ښځو ته تسلیمېږي، ولې یو کال پوره د کرهني، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست مرسته ورسره کوي. دغه ریاست د فارمونو د مالکینو په پیسو چرګان ورته رانیسي او د هغو روزنه کوي. د مسؤلینو په وینا، د چرګانو رانیول ۶۰ زره افغانۍ مصرف او ۴۰ زره افغانۍ ګټه کوي.

د فارمونو ساختماني چاري:

د کندهار د کرهنې، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست د کندهار د کلیوالي ښځو د اقتصاد د ودې په موخه ۵۰ بابه د چرګانو عصري فارمونه جوړوي، چې ۲۵ به یې په کندهار ښار او ۲۵ به یې هم په ژړۍ ولسوالۍ کې وي. دغه پروژه د کندهار د کرهنې، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست عملي کوي او د ښوالۍ او مالدارۍ ملي پروګرام (NHLP) یې تمویلوي.

د معلوماتو له مخې، پر دغو فارمونو مجموعاً ۲۰۱۷۰۵۰۰ افغانۍ لګښت راځي، چې نیمايي یې دفارم لرونکو او نیمايي یې هم د ښوالۍ او مالدارۍ ملي پروګرام له خوا ورکول کېږي. د کندهار د کرهنې، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست د مالدارۍ د ترویج مدیر، انجنیر محمدالله نوري ننني افغانستان ته وویل چې په دغه پروژه کې هر هغه چا برخه اخیستلای شوی چې مځکه یې لرلای، مځکه یې کور ته نژدې نه وی او نه هم د کلي په منځ کې وی. د نوموړي په وینا، په دغه پروژه کې یوازې ښځینه وو برخه اخیستلای شوی او د دې توان به یې درلودلای چې د یوه فارم د جوړېدو نیم مصرف یې پر غاړه اخیستی وی. نوري وویل چې له ۱۵۰ کسانو څخه سروې شوې چې ۷۵ یې په ژړۍ ولسوالۍ او ۷۵ تنه یې په ښار کې وو. د ده په وینا، دوی د فارم د غوښتونکي ځایونه کتلي، سروې یې کړې او پر شرایطو برابر کسان یې انتخاب کړي دي.

د فارم د جوړښت مصرف:

دغه فارمونه، چې څښتنان یې باید ښځینه وي، له کلي او د اوسېدنې له ځای څخه باید لږې موقعیت ولري. د کرهنې، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست د معلوماتو له مخې، د دغه فارمونو د ساختمان جوړول، څښتکاري او پلستر د کور د څښتن پر غاړه دی. نوری وايي، د فارم د چتونو ګاډر او تختې، دروازې، جالۍ، خوراکه دانۍ، ۳۲ عدده ۵۰ کیلويي د چرګانو د خوراکي موادو بوجۍ د لومړي ځل له پاره د کرهنې، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست پر غاړه دي.

د کرهنې، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست د معلوماتو له مخې، هر فارم به په یوه تولیدي دوره «۴۰ ورځو» کې ۹۵۰ کیلو ګرامه تازه غوښه تولیدوي، چې په اوسط ډول به ۲۸۵۰۰ افغانۍ عواید ولري. دغه فارمونه به په یوه تولیدي دوره «۴۰ ورځو» کې ۴۷۵۰۰ کیلو ګرامه غوښه بازار ته عرضه کوي، چې په یوه کال کې ۲۳۷۵۰۰ کیلو ګرامه کېږي. د دغو فارمونو ګټه به په کال کې په اوسط ډول

ولې نجونې تر کوره تېښته غوره ګني؟

حسینه عارف

بیا محکمو او ددې په ساتلو کې دټولنې دجبره مجبورو او ننگوو او دژوند واک ترې اخلو. مور او پلار کومه مینه او عزت چې زوی ته ورکوي لور ترې محرومه وي، لور مکلفه ده دکور دهر مشر یا کشر نارینه خبره واورې او حوصله وکړي. تر ټولو نږدې کس چې مور ده هغه هم خپله مینه زوی ته وقفوي او پلار خو بیا لویو سره په مینه کې دننگ او ناموس مسله ذهن کې ساتي، نو نجونې، چې دا قیدونه ويني او دا بې مهري دهغو خلکو لخوا ويني چې باید دوی سره مینه وښيي یا ددوی پلوي وکړي، هغه هم داسې نجونې چې ډېری دتعلیم نه محرومې دي او دکور په څلورو دېوالونو کې روزل شوې، هغوی به سم او ناسم یا رښتیا او دروغ څه توپیر کړي خامخا دبل تر تاثیر لاندې راځي او تېښته تر کوره غوره ګني. زه وایم دتېښتې مسله کې باید موږ مېندې او پلرونه پړ کړو، ځکه یو اولاد ولې دې حال ته مجبورېږي سره له دې چې پوهېږي دمرګ تر پولې چلند ورسره وشي له کوره تښتي. دې والدينو سره باید سطحي چلند ونشي، بلکې ورسره حساب وشي. بل داچې تېښته کې کوم بدیت نشته، ولې یو نارینه دژوند دې ملګري دغورې حق لري، ولې ښځې ته بیا حیا او ننگ مخ ته کوو. واده دهر نارینه او ښځینه حق دی. دوی پوره حق لري دخپلې خوښې کس سره ژوند پیل کړي. لور نه دپلار شمله ده او نه دې مور ټکرۍ او نه هم دمېره عزت، ښځه ژوندۍ موجود دی. عزت او ناموس یې ځان پورې اړه لري. سرچینه: تاند

پلرونه واړه یا ستر عمر کې دا اولاد څخه د واده او پوره ژوند د انتخاب حق اخلي یا نور...

همداسې داستاد درواخله ښوونکی یا ښوونکې دمور او پلار پر ځای دي. سر غرونه ترې ګناه ده. ددوزخ لمبې ورته پورته کارته کوو. خپلو ماشومانو نه جرأت او دحق غوښتنې احساس اخلو او دتل لپاره ترې منونکي او غلامان تربیه کوو او روزو، نو داسې خلک بیا دازادۍ غږ چېرته کړئ شي یا خپلواکي څه پېژني؟ دښوونکي تېروتنه ورته په ګوته کولئ نشي او په جرأت حتا ترې دستونزو حلولو مرسته نشي غوښتلی. همداسې بیا دمور او پلار

نخستین کتابخانه دیجیتالی افغانستان و روش استفاده آن

عبدالرحیم احمد پروانی-مدیر منابع کتابخانه درخت دانش

مکتب‌های کابل نیز ادامه خواهد یافت. ما فعالانه در قسمت احیاء و رشد زبان‌های افغانستان کار می‌کنیم. افزودن زبان‌های اوزبیک، نورستانی، منجی و ساوجی به کتابخانه و نشر مواد آموزشی به این زبان‌ها یکی از کارهای دیگر کتابخانه درخت دانش است. همکاری با نهادهای بین‌المللی که در عرصه ترویج فرهنگ مطالعه و ارایه مواد آموزشی رایگان فعالیت دارند، از کارهای دیگر کتابخانه درخت دانش است. ما در همین اواخر با StoryViewers که در پخش ادبیات کودکان به ده‌ها زبان در هند فعالیت به صورت آنلاین فعالیت دارد، تفاهم‌نامه همکاری امضا کردیم و بر اساس آن به تعداد ۷۰ داستان کودک را از زبان انگلیسی به زبان‌های فارسی و پشتو ترجمه کردیم که در پایگاه اینترنتی آنان منتشر شد و این سلسله ادامه دارد. قابل یادآوری می‌دانم که کتابخانه درخت دانش در سال ۲۰۱۸ از سوی انجمن کتابخانه‌های ایالات متحد آمریکا به حیث کتابخانه آنلاین مبتکر شناخته شد و موفق به اخذ دریافت جایزه گردید. ما با نهاد محترم مدیوتیک نیز تفاهم‌نامه داریم و هفته‌نامه وزین “تکنی افغانستان” در کتابخانه درخت دانش به نشر می‌رسد. از شما بابت این همکاری و معرفی درخت دانش ابراز سپاس می‌کنم.

در روند تدریس و آموزش و هم‌چنان ترویج فرهنگ آموزش فعالانه خودی‌رانیز می‌پردازد. تولید و ترجمه مواد آموزشی، تولید ویدیو کلیپ‌های آموزشی (مثلاً تولید ویدیو کلیپ ۴۰ درس کتاب سوادآموزی و ۱۵ کلیپ آموزشی کمک‌های اولیه)، تولید کتاب‌های شنیداری برای کودکان، چاپ کتاب برای کودکان و غیره است. نظر به آماری که ما داریم، تعداد استفاده‌کنندگان از درخت دانش رو به افزایش است. در ماه جون سال روان میلادی، ما بیشتر از ۱۰۰ هزار بازدیدکننده داشتیم. هم‌چنان کتابخانه با امضاء تفاهم‌نامه با نهادهای مختلف رسانه‌یی، علمی، ادبی و فرهنگی زمینه نشر و ثبت آثار تولید شده توسط آنان را در کتابخانه مهیا گردانیده است. در این راستا، ما تصمیم داریم به یکی از مراجع مهم ثبت آثار تولید شده به زبان‌های افغانستان در داخل و بیرون از کشور مبدل شویم. نصب نسخه آفلاین کتابخانه در ۱۳ دارالمعلمین کشور و بعضی از نهادهای دیگر از فعالیت‌های دیگر درخت دانش است. بر اساس تفاهمی که صورت گرفته است، کتابخانه درخت دانش به زودی در لیسه عایشه درانی نصب می‌گردد. با نصب کتابخانه در این لیسه، حلقه کتابخوانی و تدویر مسابقه مقاله‌نویسی نیز در نظر گرفته شده است. البته، این سلسله در سایر

تحصیلی از سوادآموزی تا تحصیلات عالی به نشر رسیده و به نشر می‌رسد.

نوعیت و موضوعات کتاب‌ها

کتاب‌ها و سایر مواد متنوع آموزشی که در کتابخانه به نشر می‌رسد، زمینه‌های مختلف علمی، ادبی، فرهنگی، هنری و اجتماعی را دربر می‌گیرد. هم‌چنان مطالب و مضامین آموزشی، مواد ممد درسی، پلان‌های درسی، فعالیت‌های صنفی، بازی‌های صنفی و غیره که به صورت نوشتاری، دیداری و شنیداری عرضه می‌شود. منابع نشرشده در کتابخانه درخت دانش رایگان است. کتابخانه درخت دانش بر اساس مجوز کریئو کامنز (creativecommons) که به صورت کوتاه (cc) یاد می‌شود، فعالیت می‌کند. کتابخانه درخت

دانش جزیی از جنبش جهانی مطالب باز آموزشی است که هدف آن در دسترس قرار دادن رایگان و بدون مانع مواد آموزشی در اختیار همگان است. گذشته از رایگان بودن مطالب منتشر شده در کتابخانه درخت دانش، از ویژه‌گی‌های دیگر آن این است که تمام مطالب منتشر شده در کتابخانه درخت دانش قابل تکثیر، تعدیل و تغییر می‌باشد. البته، مجوز cc مقرراتی هم دارد که در نوعیت مجوزهای آن‌ها ذکر گردیده است. مثلاً برای استفاده از مطالب نشرشده در کتابخانه درخت دانش، ذکر نام نویسنده یا مولف الزامی است. اما تمام مطالب رایگان است. مقررات استفاده از کتابخانه به صورت مفصل در تارنمای کتابخانه شرح داده شده است و برای اخذ اطلاعات بیشتر علاقه‌مندان می‌توانند از آن استفاده نمایند.

قابل یادآوری است که قلم به دستان می‌توانند، آثار خود را در درخت دانش بارگذاری کرده و در اختیار مردم قرار دهند. برای این کار روی پیشنهاد مطلب به کتابخانه کلیک کنند و با تعقیب راهنمایی به صورت خیلی ساده مطالب خود را در کتابخانه شامل سازند. البته، هر کس می‌تواند نوع مجوز برای مطلب خود را، خود انتخاب نماید.

اهمیت، نتایج کار و آینده فعالیت‌های کتابخانه
کتابخانه درخت دانش نه تنها مواد باز و رایگان آموزشی را در اختیار علاقه‌مندان کسب دانش قرار می‌دهد، بلکه به ترویج فرهنگ مطالعه، استفاده از فن‌آوری‌های نوین

استفاده از کتابخانه است، می‌تواند با ثبت نام در آن که رایگان و آسان است، به تمام مواد منتشر شده در کتابخانه دسترسی پیدا کند. تلاش به عمل آمده است تا استفاده از کتابخانه درخت دانش تا حد ممکن سهل باشد. در گام نخست، دسترسی به اینترنت برای باز کردن کتابخانه الزامی است. سپس، نام کتابخانه www.ddl.af و یا www.darakhtdanesh.org

در پنجره پروزر وارد شوید. پس از این که کتابخانه روی صفحه کمپیوتر یا موبایل ظاهر شد، زبان مورد نظر از سمت چپ در قسمت بالایی صفحه انتخاب شود. سپس، روی “ثبت نام” کلیک شده و حساب کاربری ایجاد شود.

برای سهولت جستجوی مطلب یا مطالب نظر، تمام مواد نشر شده در کتابخانه در سه کتگوری اصلی:

۱. موضوع مطلب (مثلاً بیولوژی، کیمیا، ادبیات، ریاضیات، فلسفه، اخلاق و غیره...
۲. نوع مطلب (مثلاً کتاب، مقاله، پلان درسی، بازی‌های صنفی و غیره...
۳. سطح مطلب (کودکستان، ابتداییه، متوسطه، تحصیلات عالی، تعلیمات تخنیک و مسلکی، مکتب شبانه و سوادآموزی...

کاربران می‌توانند، به طور نمونه روی ریاضیات در طرف راست صفحه کلیک کنند، تمام مطالب مربوط به ریاضیات در صفحه ظاهر می‌شود. سپس روی مطلب مورد نظر کلیک کنند، مطلب باز می‌شود. در آخر صفحه باز شده، نسخه ورد و پی دی اف مطلب قرار دارد که با کلیک کردن روی آن مطلب باز شده و کاربر می‌تواند آن را مطالعه کند. جستجو می‌تواند مشخص‌تر صورت بگیرد. مثلاً اگر نیاز است تا مطالب مربوط به ریاضی صنف ده مکتب جستجو شود، باید عملیه زیر صورت گیرد: ریاضی > تمرین > متوسطه انتخاب شود، در این صورت تمام تمرین‌های ریاضیات صنف ده مکتب در صفحه ظاهر می‌شود. چون کتابخانه درخت دانش، یک کتابخانه آنلاین است، بدون شک داشتن مهارت‌های ابتدایی کمپیوتر و کار با اینترنت برای استفاده از آن لازمی است.

تمام گروه‌های ذکر شده. در کتابخانه درخت دانش مطالب متنوع در تمام سطوح کتابخانه درخت دانش نشر شده و به نشر می‌رسد. تلاش به عمل آمده است تا استفاده از کتابخانه درخت دانش تا حد ممکن سهل باشد. در گام نخست، دسترسی به اینترنت برای باز کردن کتابخانه الزامی است. سپس، نام کتابخانه www.ddl.af و یا www.darakhtdanesh.org

کتابخانه درخت دانش نخستین کتابخانه دیجیتالی در افغانستان است که عمدتاً به نشر مطالب و مضامین آموزشی، مواد ممد درسی، پلان‌های درسی، فعالیت‌های صنفی، بازی‌های صنفی و سایر مواد آموزشی که بتواند معلمین افغانستان را در ارتقای ظرفیت مسلکی شان و نیز در بهبود روند تدریس کمک کند، می‌پردازد. نشرات کتابخانه درخت دانش منحصر به این کتگوری نبوده، بلکه کتاب‌ها، مقالات، ویدیو کلیپ‌ها و غیره مواد خواندنی در زمینه‌های مختلف در این کتابخانه به نشر می‌رسد. کتابخانه درخت دانش توسط موسسه زنان کانادا برای زنان افغانستان که از بیش یک دهه بدینسو در عرصه آموزش و پرورش در افغانستان فعالیت دارد، راه‌اندازی گردیده است. فعالیت موسسه زنان کانادا برای زنان افغانستان در سه عرصه تمرکز دارد که عبارت اند از: ۱- ارتقای ظرفیت مسلکی معلمین افغانستان ۲- راه‌اندازی کورس‌های سوادآموزی برای بانوان ۳- ترویج استفاده از فن‌آوری در روند تدریس نیازمندی معلمین افغانستان به کتاب و سایر مواد آموزشی، به‌ویژه مواد ممد درسی این موسسه را بر آن داشت تا با راه‌اندازی یک کتابخانه آنلاین که به این نیازمندی پاسخ بگوید. کتابخانه درخت دانش، نه تنها مواد نوشتاری، بلکه ویدیو کلیپ‌های آموزشی در مضامین مختلف ساینسی، درس‌های سوادآموزی و هم‌چنان کتاب‌های شنیداری نیز تولید نموده و به نشر می‌رساند.

قابل تذکر است که تمام مواد منتشر شده در کتابخانه درخت دانش رایگان بوده و تحت مجوز کریئو کامنز (cc) به نشر می‌رسد.

روش عرضه خدمات کتابخانه درخت دانش
کتابخانه درخت دانش گذشته از این که از طریق اینترنت در خدمت همگان قرار دارد، به صورت آفلاین در ۱۳ دارالمعلمین افغانستان نیز نصب گردیده است تا در صورت نبود اینترنت، معلمین و محصلین بتوانند از داشته‌های آن استفاده کنند. البته در صورتی که نهادهای آموزشی بخواهند، کتابخانه درخت دانش حاضر است تا نسخه آفلاین کتابخانه را برای آن‌ها نصب نماید.

گفتنی است که استفاده از کتابخانه محدودیت ندارد. هر کسی که علاقه‌مند

English فارسی پښتو ازبیکي منجی نورستانی سوچی

خانه کتابخانه پیشنهاد مطلب به کتابخانه ورود به سیستم ثبت نام

منابع باز و رایگان آموزشی برای افغانستان

کتابخانه را جستجو کنید

جستجو

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد فعالیت های ما در افغانستان، این ویدیو را تماشا کنید: **بیشتر بدانید**

جستجوی مطالب

ریاضیات

200 مضمون

علوم اجتماعی

295 مضمون

علوم زیستی

56 مضمون

ادبیات زبان

262 مضمون

علوم کاربردی

179 مضمون

هنر (آرت) و علوم انسانی

954 مضمون

تجارت و ارتباطات

76 مضمون

رشد صنعت زنبورداری و تولید عسل طبیعی در بامیان

اکبر بامیانی-شهربامیان

سبب نگرانی زنبورداران شده است. با آن‌که عسل بامیان از کیفیت خوبی برخوردار است اما بسته بندی غیر معیاری از چالش‌های عمده زنبورداران، محسوب می‌شود. ارقام ریاست زراعت بامیان نشان می‌دهد که سالانه در این ولایت حدود ۶۰ تن عسل خالص، تولید می‌شود.

عبدالوهاب محمدی رئیس زراعت بامیان می‌گوید: "امسال تلاش داریم یک لابراتوار تضمین کیفیت را در بامیان ایجاد کنیم تا از این طریق تصدیق کیفیت ایجاد بکنیم و همچنان برای دو اتحادیه ماشین پروسس عسل نیز برایشان توزیع شده است."

با آن‌که افغانستان در سال‌های اخیر، بیش از ۲ هزار تن عسل تولید می‌کند اما واردات عسل ایرانی و عربی هنوز از چالش‌های عمده زنبورداران است.

مقام‌ها می‌گویند که در تلاش‌اند با معیاری ساختن بسته بندی و تضمین کیفیت عسل افغانستان، زمینه را برای صادرات این محصول به خارج نیز فراهم سازند.

و معیاری است که بگیریم. من ۱۵ صندوق دارم که تا کیلوی ۱ هزار افغانی فروختیم". اما در بهار امسال پروانه‌ها شگوفه‌های گل و گیاه را در بامیان آسیب رسانده‌اند که

به فروش می‌رسد. سیدجعفر، مسئول فارم زنبورداری ورس و نقیب‌الله زنبور دار مرکز بامیان می‌گویند: "از هر صندوق در ماه ۴ کیلو عسل استندرد

زنبورداران می‌گویند ماهانه از هر صندوق ۴ کیلو عسل می‌گیرند. قیمت فی کیلو عسل در حال حاضر از ۳۵۰ افغانی تا ۱۱۰۰ افغانی در بازارهای داخلی

د خپلواکی سلمه کلوزه باید همداسې ونمانځل شي؟

امیدلخک

چاودا اکیست په اړه یې پوره معلومات درلودل، ولې؟

دا ټول د مسولیتونو هغه غټ پیتی دي، چې په وطن مټین د خبرو، قلم او فکر خاوندان یې په اوږه پورته کړي.

همدا مو د ټولنې عیني واقعیت دی، چې د اهل خبره هیوادوالو په اوږو د مسولیت پیتی درنوي، که دا مسولیت درک نه شي، پوښتنې ځواب نشي، همداسې گونګ په گونګه روان ووسو، نو ډاډه وووئ، چې دا خو د خپلواکۍ سلمه کلوزه ده، چې که د خپلواکۍ پنځه سوومه کلوزه مو هم پوره شي بیا به هم همداسې در په دره او خاورې په سر یو. څومره به ښه وه، چې په سازمان شوي او سیستماتیک ډول لاندې پوښتنې رامنځته شوی او په عام محضر کې عامه افکارو ته ذهنیت ورکولو او وطنۍ مینې د تزریقولو په موخه ځوابونه ویل شوی، مثلاً، د خپلواکۍ د ورځې ښانځل څه گټه لري؟، د نه ښانلو زیانونه یې څه دي؟، ولې یې وښانځو؟، ولې یې ونه ښانځو؟، ښانځل یې په ځوان نسل څه اغیزې لري؟، د څو څلویښتو هیوادونو په شتون کې د خپلواکۍ د ورځې ښانځل څه معنی؟، دا چې نن زموږ ډیری هیواد وال د خپل هیواد په اړه د مالکیت احساس نه کوي علت یې څه شی دی؟، ولې دغسې پوښتنې مطرح شي؟ علتونه یې څه شی دي؟ دا هغه پوښتنې دي، چې که ځواب نشي، لکه د تیر نسل راتلونکی او روان نسل به مو هم همداسې د وطن او خپل ولس سره دښمني د عبادتونو یوه برخه وګڼي. د تیر په پرتله

وېوېشل چې د زمري د مياشتې ۲۸ تاريخ په اړه معلومات لرئ؟ ځواب منفي و، خو په همدې هیوادوالو کې داسې کسان هم و، چې د پاکستان د خپلواکۍ د ورځې یعنې

د اتل غازي امان الله خان په خړلې گیرې پسې نښتي او په همدې جرم یې لا هم کافر ګڼي، څوک بیا اصلاً په دې خبر نه دي، چې خپلواکي یعنې څه؟ په عام بازار کې مې ډیر

څوک وایي چې موږ خپلواک نه یو، څوک وایي چې د دومره بهرنیو هیوادونو په شتون کې د خپلواکۍ ښانځل په ځان پورې ملنډې وهل دي، څوک لا هم د خپلواکۍ

د سولې پروسې، اختر او ټاکنو د هیواد د خپلواکۍ د سلمې کلزې په مناسبت را روان جشن تر خپل اغیز لاندې راوړې دی، نه پوهیږم چې دا به قصدي وي او که تصادفي، خو ټول افکار یې له اصلي لورې څخه انحراف ته سوق کړي دي.

ددې په ځای چې زموږ لیکوالان او د نظر خاوندان د خپلواکۍ د سل کلن مزل په لوړو ژورو خپله انرژي مصرف کړي، ټول په مقطعي مسایلو هم خپل وخت او هم خپله انرژي ضایعه کوي.

پاکستان په ۷۲ کلونو کې د اټوم بم خاوند شو او د نړۍ په کچه د روانو سیاستونو د یو مهم لوبغاړي په توګه مطرح شو، موږ ته ګوره... د نړۍ په کچه به بل داسې هیواد او داسې ملت نه وي چې په سل کلن مزل کې زموږ تر کچې په ستونزو کې را ګیر او د فکري افول له عذاب سره مخامخ وي.

ددې په ځای چې دغه مسایلو ته توجه وشي، د کانديدانو په ستاينه او غندنه اخته یو. سوله به یا راشي یا به رانه شي، دا ډیره مبهمه او پیچلې موضوع ده، خو د ټاکنو په اړه باید وویل شي، چې یا په شفافو رایو او یا په ټکمارۍ، خو یو کس به د قدرت به ګدۍ کېښي.

دلته د ډیرو هیوادوالو سره یا په شعوري او یا په غیر شعوري ډول د هیواد د خپلواکۍ د ښانځلو په اړه پوښتنې موجودې دي، داسې هم ویلی شو، چې دغسې وړانونکې پوښتنې ممکن د دښمن له خوا په قصدي ډول زموږ د ځینو ساده هیوادوالو په اذهانو کې تزریق شوي وي، خو چې هر وي، هره پوښتنه منطقي ځواب غواړي.

نشست "حفاظت از جنگلات و نقش رسانه‌ها در آگاهی دهی" در کابل دایر شد

فریدپویا

خانم یانس در ادامه سخنانش، نقش رسانه‌ها در بخش حفاظت از محیط زیست و حفظ و احیای جنگلات در کشور، همانند دیگر بخش‌ها مؤثر خواند و افزود که رسانه می‌تواند با قهرمان سازی فعالان محیط زیست و آگاهی دهی سهم بارز و موثری در این زمینه داشته‌باشند. همچنان به گفته این مسئول موسسه همکاری‌های آلمان – افغانستان موثریت تلاش‌ها نیازمند همکاری‌های دوامدار، هدفمند و برنامه ریزی شده تمامی بخش‌ها است.

آلودگی بیش حد هوا، یکی از جدیترین پیامدهای نابودی جنگلات در کشور شمرده می‌شود و به گفته خانم یانس، احیای دوباره جنگلات و وسعت دادن ساحات سبز تنها راه حل مبارزه با آلودگی هوا است.

در همین حال موسسه TLO نهاد فعال در بخش احیای جنگلات افغانستان می‌گوید که براساس ارزیابی‌های این نهاد در ولایت‌های خوست و پکتیا (ولایت‌های دارای پوشش جنگلی) در نابودی جنگلات عوامل زیادی دخیل‌اند که فقر، ناامنی، تطبیق نشدن قوانین، موجودیت سیستم مافیایی و استفاده از ماشین‌آلات از مهم‌ترین عوامل آن است.

سیستم مافیایی، زورمندان، فقر و عدم تطبیق قوانین

تواب ستانکزی نماینده "تلو" در این نشست گفت فقر عامل عمده قطع جنگلات در خوست و پکتیا و ارزش جنگلات سبب تشدید ناامنی‌ها در این ولایت شده است. زیرا به گفته او گروه‌های مسلح برای کسب مالکیت جنگلات بیشتر باهم در گیر می‌شوند.

همچنان به گفته آقای ستانکزی، قوانین و مقرره‌های موجود در رابطه به حفظ جنگلات عملی نمی‌شوند افراد با نفوذ و زورمندان محلی نیز در قطع جنگلات دست دارند. همچنان به گفته او به دلیل موجودیت سیستم مافیایی، نهادهای مسئول نمی‌توانند از قطع و انتقال جنگلات در کشور جلوگیری کنند.

همچنان به گفته او استفاده از ماشین آلات، یکی دیگر از عوامل نابود کننده جنگلات و تسریع کننده این روند شمرده می‌شود. آقای ستانکزی می‌گوید که استفاده از این ماشین‌ها حتی باعث نابودی ریشه‌های درختان و جنگلات شمرده می‌شود.

گفتنی است که بخش دوم این نشست یک روزه میان مسئولین نهادهای حفاظت محیط زیست، خبرنگاران و فعالان مدنی پرسش و پاسخ بود که در رابطه به موضوع این نشست میان اشتراک کنندگان و سخنرانان مطرح شد.

این نشست در ادامه سلسله نشستهای ماهانه شبکه خبرنگاران محیط زیست که از سوی مرکز میدیوتیک افغانستان ایجاد شده است، برگزار شد. مرکز میدیوتیک نهاد ظرفیت ساز رسانه‌ی، فرهنگی و اجتماعی است که در راستای ارتقای ظرفیت خبرنگاران و رسانه‌های کشور، آگاهی دهی جامعه، بخش فرهنگ و ایجاد صلح و همگرایی ملی و منطقه‌ی فعالیت دارد و از یک سال بدینسو در راستای حفاظت از محیط زیست نیز برنامه‌های را روی دست گرفته است.

از این کار باید برای باشندگان این مناطق سوخت بدیل در نظر گرفته شود.

خانم یانس از نابودی درختان تازه غرس شده و سبزه توسط مواشی، نبود آب و خشک‌سالی‌های دوامدار به عنوان دیگر عوامل سد راه احیای جنگلات در کشور نام می‌برد.

خانم یانس افزود ممکن است سطح جنگلات و ساحات سبز در افغانستان کمتر ۲,۹ درصد (رقمی که وزارت زراعت آنرا برآورد کرده است) و حدود (یک) درصد باشد و با ادامه وضعیت کنونی ممکن است این میزان نیز بکلی نابود شود.

علاقمندی مردم به حفاظت از محیط زیست

با این همه اما رییس عمومی احیای جنگل‌های موسسه همکاری آلمان – افغانستان علاقمندی مردم به طبیعت و نگهداری از آن، غرس نهال و ایجاد فضای سبز ابراز خرسندی کرده و آنرا به عنوان نقطه قوت در راستای تلاش برای احیای جنگلات و ساحات سبز در کشور می‌خواند.

می‌گوید که سطح جنگلات و ساحات سبز افغانستان کمتر از میزان برآوردی است که وزارت زراعت داشته است.

دکتور کارین یانس رییس عمومی احیای جنگل‌های موسسه همکاری آلمان – افغانستان در این نشست گفت که "حین سفر به ولایت‌ها با مشاهده زمین‌ها و ساحات عاری از درخت و سبزی تأسف می‌خورد."

رییس عمومی احیای جنگل‌های موسسه همکاری آلمان – افغانستان جنگ و منازعات را از عوامل کاهش دهنده و نابودی جنگلات در افغانستان عنوان کرد و افزود که مردم محل به جنگلات به عنوان یک سپر امنیتی می‌بینند، ازینرو گروه مسلح اقدام به تخریب جنگلات می‌کنند.

از سویی هم خانم یانس، فقر اقتصادی را از دیگر عوامل قطع بی رویه جنگلات و کاهش جنگلزارها در کشور می‌داند. به گفته او، مردم محل در جریان فصلهای سرد سال از جنگلات به عنوان مواد سوخت استفاده می‌کنند و برای جلوگیری

آقای قاضی زاده هشدار داد، چنانچه پدیده تغییر اقلیم با همین وضعیت به پیش برود، تا سال ۲۰۵۰ سطح تولیدات زراعتی را در کشورهای آسیای جنوبی تا ۳۰ درصد کاهش می‌دهد. لذا به گفته او جلوگیری از این بحران نیاز به یک بسیج همگانی دارد و تنها دولت‌ها نمی‌توانند در این زمینه کاری موثری انجام دهند.

رییس مدیریت منابع طبیعی وزارت زراعت همچنان از عدم موثریت آموزش‌ها در بخش محیط زیست، مبارزه با تغییر اقلیم و احیا و حفظ جنگلات و ساحات سبز سخن گفت و افزود که در حال حاضر دانشگاه‌ها تنها به لکچرها و آموزش تئوریک بسنده کرده‌اند. به گفته او دانشگاه‌ها باید وارد فعالیت‌ها و تحقیقات میدانی و عملی شوند. کاهش سطح جنگلات و ساحات سبز تأسف‌بار است

در همین حال مسئولان بخش احیای جنگلات موسسه همکاری‌های آلمان – افغانستان کاهش ساحات سبز و پوشش جنگلات در کشور را تأسف بار خواند و

جنگلات یکی از بزرگترین منابع افغانستان است که بگونه‌ی طبیعی در شماری از ولایت‌های افغانستان وجود داشته اما این داشه بزرگ طبیعی همانند خیلی از بخش‌های دیگر در اثر چند دهه جنگ صدمه دیده و قسمت‌های زیاد آن نابود شده است. منابعی که به گفته مسئولان اداره‌های ذیربط، اگر در راستای حفظ و احیای آن توجه نشود، رفته رفته بکلی نابود خواهد شد و نسل‌های آینده این سرزمین مرکز میدیوتیک افغانستان با توجه به اهمیتی که جنگلات در زندگی انسانها دارد، خطراتی که متوجه این منابع هستند و ضرورت احیای آن نشستی را به هدف جلب توجه مردم، دولت و مؤسسات فعال در بخش محیط زیست، ایجاد گفت‌مان و در کل آگاهی دهی نشستی را زیر نام "اهمیت احیای جنگل‌ها و نقش رسانه‌ها در آگاهی دهی" به روز سه شنبه (۱۵ اسد) در کابل برگزار کرد.

این نشست به همکاری موسسه همکاری آلمان و با اشتراک مسئولان دولتی و مؤسسات همکار و ده‌ها تن از فعالین مدنی و خبرنگاران در کابل برگزار شد.

در این برنامه مسئولان نهادهای فعال محیط زیست در رابطه وضعیت جنگلات کشور، عوامل نابود کننده و خطرات احتمالی که متوجه جنگلات اند، عوامل کاهش جنگلات، راه‌های جلوگیری از قطع بی رویه جنگلات، حفظ و احیای جنگلات و فضای سبز و برخی موضوعات مربوط به آن صحبت کردند.

محمد رفی قاضی‌زاده رییس مدیریت منابع طبیعی وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در این نشست گفت که برعلاوه سرمایه گذاری‌های که از سوی دولت در این بخش در نظر گرفته شده، براساس استراتیژی این وزارت سطح سرمایه گذاری‌ها از سوی جامعه جهانی در بخش مدیریت منابع طبیعی روز تاروز در حال افزایش است.

به گفته آقای قاضی‌زاده، براساس برآوردهای این اداره سطح پوشش جنگلات کشور در حال حاضر به ۲,۹ درصد می‌رسد که به گفته او این میزان نزدیک به سطح پوشش جنگلات به قبل از جنگ‌ها می‌باشد. همچنان به گفته آقای قاضی‌زاده پوشش علفچرها ۴۶ درصد اراضی کشور را احتوا می‌کند. به گفته او، در کل پوشش جنگلات و ساحه علفچرهای کشور در بعد کمی در حال گسترش است.

اما به گفته رییس منابع طبیعی وزارت زراعت، تاثیرات مخربی که چندین دهه جنگ بالای پوشش سبز و جنگلات کشور داشته، جبران این تاثیرات و افزایش سطح پوشش جنگلات و ساحات سبز در کشور به زمان نیاز دارد.

آقای قاضی‌زاده در ادامه صحبت‌هایش به چالش‌های موجود در زمینه احیا و حفظ جنگلات کشور اشاره کرد و از "تغییر اقلیم" به عنوان یک چالش بزرگ در این زمینه یادآوری کرد. به گفته او پدیدهٔ تغییر اقلیم بگونهٔ دوامدار و بدون وقفه جریان دارد اما این موضوع در طول یک سال فقط در چند روز به بحث گرفته می‌شود و سپس به فراموشی سپرده می‌شود.

ترامپ بحث در مورد صلح افغانستان را "بسیار خوب" خواند

دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا با مشاوران ارشد حکومتش در مورد صلح با طالبان بحث کرد و نتیجه را "بسیار خوب" عنوان نمود. زلمی خلیل زاد فرستاده ویژه‌اش نیز در این دیدار حضور داشت. واشنگتن گفته تلاش‌ها برای یک توافقنامه صلح با افراط‌گرایان طالبان در افغانستان را تقویت می‌کند. روز جمعه ترامپ با اعضای بلندرتبه حکومتش ازجمله خلیل زاد فرستاده ویژه امریکا برای صلح در افغانستان در مورد وضع جاری رایزنی‌های صلح با طالبان گفتگو کرد. قصر سفید روز جمعه گفته که رئیس‌جمهور امریکا در میدان گولف در شهر بدمینستر ایالت نیوجرسی با اعضای بالاترینه حکومتش دیدار کرد تا درباره وضعیت کنونی مذاکرات با گروه افراط‌گرای طالبان گفتگو کند. قصر سفید افزوده که دیدار "بسیار خوب" انجام شد و مذاکرات نیز به جلو پیش می‌رود. براساس این گزارش، در این گفتگو زلمی خلیل زاد فرستاده ویژه، مارک اسپر وزیر دفاع، مایک پومپو وزیر خارجه و جان بولتون

مشاور امنیتی ترامپ اشتراک کرده بودند. ترامپ نیز این دیدار را "بسیار خوب" توصیف کرد. او در تویتر نوشت که هم ایالات متحده و هم شرکای افغانی در مذاکرات می‌خواهند تا "جای ممکن" به یک

توافق دست یابند. ایالات متحده امریکا که تقریباً ۱۸ سال پیش به افغانستان حمله نظامی کرد، از یک سال به این سو مشغول مذاکرات با طالبان است. حکومت امریکا پیش از تعیین زمان خروج سربازانش از افغانستان، خواستار تعهدات مختلف از طالبان شد، ازجمله تضمین امنیتی، آتش بس و آغاز مذاکرات با حکومت کابل. حکومت امریکا تأکید کرده است که برای پایان جنگ در افغانستان این گفتگوها ضروری است. واشنگتن در تلاش دستیابی به یک توافقنامه صلح تا اول سپتمبر است. آخر این ماه در افغانستان انتخابات ریاست جمهوری برگزار می‌شود. ترامپ در مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری در سال ۲۰۱۶ اعلام کرده بود که در صورت پیروزی در انتخابات، سربازان امریکایی را از افغانستان بیرون می‌کند. در حال حاضر حدود ۱۴ هزار سرباز امریکایی در این کشور مستقر هستند.

طالبان: کشته شدن برادر رهبر ما مانع مذاکرات با امریکا نمی‌شود

محکوم می‌کنیم چه این عمل در داخل افغانستان انجام شود و چه در خارج افغانستان. برادر ملاهیت الله در یک زمان کشته شد که مذاکرات بین نمایندگان آن‌ها و نماینده امریکا در قطر به یک مرحله بسیار حساس رسیده‌است. قصر سفید شام جمعه خبر داد که دونالد ترمپ رئیس‌جمهور امریکا با جان بولتون مشاور امنیت ملی، زلمی خلیل‌زاد نماینده خاص امریکا برای صلح افغانستان، جینا هسپل رئیس سازمان مرکزی استخبارات امریکا "سی‌آی‌ای"، مایک پامپو وزیر خارجه، جوزف دانفورد لوی درستیژ قوای مشترک امریکا و مارک اسپر وزیر دفاع امریکا صحبت‌های مثبت در مورد صلح افغانستان داشت. بعد از این ملاقات، رئیس‌جمهور ترمپ در تویتر خود نوشت: "آن‌ها و بسیاری‌ها در جناح مخالف جنگ در صورت ممکن چشم به راه انجام یک معامله هستند. رسانه‌های غربی از قول منابع در واشنگتن خبر می‌دهند که امریکا می‌خواهد تا اول ماه سپتمبر یک موافقتنامه با طالبان به امضا برسد. دور هشتم مذاکرات نمایندگان طالبان و نماینده خاص امریکا برای صلح افغانستان در اول عید قربان به پایان رسید، ولی تا حال معلوم نیست که دور بعدی آن چه وقت برگزار می‌شود.

طالبان گفته‌اند کشته شدن برادر ملاهیت الله رهبر آن‌ها مانع پیشبرد مذاکراتشان با امریکا نخواهد شد. حافظ احمد الله برادر ملاهیت الله بعد از نماز جمعه در نتیجه انفجار در یک مسجد در شهر کویته پاکستان جان داد. پولیس پاکستان گفته است که در انفجار روز جمعه در مسجد منطقه کچلاک چهار نفر کشته و تعداد زیادی زخمی شدند. کچلاک در ۲۰ کیلومتری شهر کویته موقعیت دارد و تا حال مسئولیت این حمله را کسی به عهده نگرفته است. یک تن از رهبران طالبان که دیروز ۱۷ اگست از یک جای نامعلوم با خبرگزاری رویترز صحبت می‌کرد گفت: "اگر کسی فکر می‌کند که با کشتن بزرگان ما می‌تواند ما را از هدف دور بسازد، اشتباه می‌کند." این مقام طالبان که نامش افشا نشده به مذاکرات نمایندگان طالبان با زلمی خلیل‌زاد نماینده خاص امریکا برای صلح افغانستان در دوحه اشاره نموده و گفته است آن‌ها به هدف بسیار نزدیک می‌باشند و حادثه کچلاک مانع رسیدن به این هدف نخواهد شد. شورای امنیت ملی افغانستان دیروز شنبه در یک اعلامیه رسمی حمله در کچلاک را محکوم کرده و آنرا غیر شرعی خواند. کبیر حقمل سخنگوی شورای امنیت ملی در یک پیام ویدیویی به رسانه‌ها گفت: "ما هر نوع عمل تروریستی را

ارگ شرایط جدید صلح با طالبان را اعلام کرد

در همکاری مشترک با دولت افغانستان برای کاهش خشونت و برقراری آتش‌بس، متعهد به امضای یک توافقنامه جامع صلح است. آقای صدیقی نیز می‌گوید که در روند صلح افغانستان ابتدا باید تلاش شود تا طالبان آتش‌بس را بپذیرند، خشونت و دشمنی با مردم افغانستان را کنار بگذارند. به گفته او، خروج نیروهای بین‌المللی از افغانستان و برقراری آتش‌بس از موضوعات مهم و اساسی روند صلح افغانستان است. قابل یادآوری است که رییس‌جمهور امریکا نیز به روز جمعه گذشته، در نشست با مشاوران و مقام‌های ارشد امریکایی وضعیت روند صلح افغانستان را بررسی کرد. آقای ترامپ پس از این نشست گفت که دولت امریکا در تلاش است تا در روند صلح افغانستان به یک توافق خوب دست یابد تا جنگ ۱۸ ساله در افغانستان پایان یابد.

ارگ ریاست جمهوری برای صلح با طالبان شرایط جدیدی را اعلام کرده که در صدر آن مساله برقراری آتش‌بس نهفته است. صدیق صدیقی سخنگوی ارگ ریاست جمهوری در تازه‌ترین اظهاراتش گفته که اهداف اصلی نقشه راه دولت افغانستان برای صلح، برقراری آتش‌بس، بازگشت طالبان به زندگی سیاسی و آغاز مذاکرات رو در رو است. آقای صدیقی تأکید کرده است که نتیجه امضای هرگونه توافق صلح با طالبان باید این موارد باشد و طالبان باید در ابتدا دشمنی آشکار خود را با مردم افغانستان کنار بگذارند. مایک پمپو وزیر خارجه امریکا پس از دیدار با دونالد ترامپ رییس‌جمهور و برخی مقام‌های دیگر امریکایی در مورد صلح افغانستان، بر موضوع آتش‌بس در افغانستان تأکید کرده است. آقای پمپو در یک تویت کوتاهش گفته که امریکا

تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه هفته‌نامه است مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن‌ها برمیگردد

ما را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید
www.facebook.com/feskabul
www.twitter.com/feskabul
www.fes-afghanistan.org

به همکاری بنیاد فریدریش ایبرت
**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

۰۷۰۸۰۵۱۲۱۷

۰۷۹۸۴۱۴۲۴۳

۰۷۸۵۱۹۶۹۷۲

۰۷۰۰۷۳۸۳۵۵

۰۷۷۹۹۹۴۰۴۰

۰۷۰۰۱۵۱۸۶۶

کابل
پروژه خالد بن ولید، بخش ۷ میدیوتیک بلخ
باچاخان واټ- عیدگاه پارک ته خیرمه د میدیوتیک افغانستان سصیمه ییز دفتر
شهرک سر دوره بلاک "الف" دفتر میدیوتیک، کندز
۲۰ نمبر کور دخوست ولایتی میلمستون ترشا
شهر هرات اپارتمان مقابل ریاست مخابرات

مراکز توزیع:

دفتر میدیوتیک افغانستان:
خانه رسانه یی بلخ:
نگرهار رسنیز کور:
خانه رسانه یی کندز:
خوست رسنیز کور:
خانه رسانه یی هرات: